

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

ACORDURI INTERNAȚIONALE

- ★ Acord între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, privind participarea Ucrainei la programul-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa și la programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2021-2025) de completare a programului-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa 1
- ★ Acord între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii 18
- ★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Turcia, pe de altă parte, privind participarea Republicii Turcia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii 33
- ★ Acord între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, privind participarea Republicii Armenia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii 48
- ★ Acord între Uniunea Europeană și Republica Serbia privind participarea Republicii Serbia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii 63

★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Bosnia și Herțegovina, pe de altă parte, privind participarea Bosniei și Herțegovinei la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	79
★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Kosovo *, pe de altă parte, privind participarea Kosovo la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	95
★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Muntenegru, pe de altă parte, privind participarea Muntenegrului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	110
★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Macedonia de Nord, pe de altă parte, privind participarea Macedoniei de Nord la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	126
★ Acord între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	143
★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte, privind participarea Georgiei la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii	158
★ Acord internațional între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Consiliul de Miniștri al Republicii Albania, pe de altă parte, privind participarea Republicii Albania la programul Uniunii intitulat Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare	174

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.

II

(Acte fără caracter legislativ)

ACORDURI INTERNAȚIONALE

ACORD

între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, privind participarea Ucrainei la programul-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa și la programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2021-2025) de completare a programului-cadru pentru cercetare și inovare – Orizont Europa

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene și al Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Euratom”),

pe de o parte,

și

Ucraina (denumită în continuare „Ucraina”),

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte ⁽¹⁾ (denumit în continuare „Acordul de asociere”) prevede că părțile trebuie să dezvolte și să consolideze cooperarea lor științifică și tehnologică pentru a contribui atât la dezvoltarea științifică în sine, cât și la consolidarea potențialului lor științific de a contribui la soluționarea provocărilor naționale și globale;

ÎNTRUCÂT Acordul de asociere prevede în mod specific promovarea cercetării științifice civile în domeniul siguranței și securității nucleare, inclusiv a activităților comune de cercetare și dezvoltare, precum și a formării și mobilității oamenilor de știință și prevede că, în sectorul nuclear civil, cooperarea trebuie să se desfășoare prin punerea în aplicare a unor acorduri specifice în acest domeniu;

ÎNTRUCÂT Protocolul III la Acordul de asociere prevede că termenii specifici și condițiile specifice privind participarea Ucrainei la fiecare program în parte, în particular contribuția financiară de plătit și procedurile de raportare și evaluare, trebuie stabilite printr-un memorandum de înțelegere între Comisie și autoritățile competente din Ucraina, pe baza criteriilor stabilite de programele în cauză ⁽²⁾;

⁽¹⁾ JO L 161, 29.5.2014, p. 3.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie un memorandum de înțelegere și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul III la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, cu privire la, între altele, un Acord-cadru între Uniunea Europeană și Ucraina privind principiile generale de participare a Ucrainei la programele Uniunii.

ÎNTRUCÂT programul Uniunii Europene Orizont Europa – programul-cadru pentru cercetare și inovare (denumit în continuare „programul Orizont Europa”) a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului (³);

ÎNTRUCÂT programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2021-2025) de completare a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (denumit în continuare „programul Euratom”) a fost instituit prin Regulamentul (Euratom) 2021/765 al Consiliului (⁴);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea sustenabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/695 și în Regulamentul (Euratom) 2021/765;

ÎNTRUCÂT obiectivul general al programului Euratom este de a desfășura activități de cercetare și de formare în domeniul nuclear, punând accentul pe îmbunătățirea continuă a siguranței nucleare, a securității și a radioprotecției, precum și de a completa realizarea obiectivelor programului Orizont Europa, printre altele în contextul tranziției energetice;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și cariere atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene și ale Euratom din domeniul cercetării și al inovării care necesită o masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

URMĂRIND stabilirea unor condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

(³) Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

(⁴) Regulamentul (Euratom) 2021/765 al Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice pentru perioada 2021-2025 de completare a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Regulamentului (Euratom) 2018/1563 (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 81).

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele comune, valorile și legăturile strânse ale părților în domeniul cercetării și al inovării, inclusiv în sectorul nuclear, stabilite în trecut prin acordurile privind participarea Ucrainei la programul Orizont 2020 și la programul pentru cercetare și formare al Euratom (2014-2018) și la programul său succesori, precum și prin numeroase alte acorduri internaționale care stau la baza relației dintre părți⁽⁵⁾ și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în cadrul acestora,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Ucraina participă în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului Orizont Europa – programul-cadru pentru cercetare și inovare (programul Orizont Europa) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, precum și printr-o contribuție financiară în beneficiul Institutului European de Inovare și Tehnologie. Ucraina participă în calitate de țară asociată și contribuie la toate părțile programului pentru cercetare și formare al Euratom (programul Euratom) instituit prin Regulamentul (Euratom) 2021/765, în versiunea sa cea mai actualizată.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁷⁾, și Decizia (UE) 2021/820⁽⁸⁾, în versiunile lor cele mai recente, se aplică participării entităților juridice din Ucraina care sunt parte la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa și la programul Euratom

(1) Ucraina participă la programul Orizont Europa și la programul Euratom în conformitate cu condițiile prevăzute în Protocolul III la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la punerea în aplicare a programelor respective, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Ucraina pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa și ale programului Euratom în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, incluzând respectarea măsurilor restrictive impuse de UE⁽⁹⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Ucraina sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

(a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele, proiectele și activitățile existente și planificate ale Ucrainei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁵⁾ Acordul de cooperare dintre Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și Comunitatea în domeniul fuziunii nucleare controlate (JO L 322, 27.11.2002, p. 40), Acordul de cooperare dintre Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și Comunitatea în domeniul securității nucleare (JO L 322, 27.11.2002, p. 33) și Acordul dintre Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și Euratom privind cooperarea în domeniul utilizării în scopuri pașnice a energiei nucleare (JO L 261, 22.9.2006, p. 27).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁸⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁹⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- (b) informații din care să reiasă dacă Ucraina a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Ucraina vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, în urma aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Ucraina care a primit finanțare din programul Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Ucrainei sau controlată din afara Ucrainei, cu condiția ca Ucraina să primească de la Comisie lista entităților juridice relevante stabilite în Ucraina cu care a semnat acorduri de grant; și
- (c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Ucraina nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Ucraina va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.
- (4) Entitățile juridice stabilite în Ucraina pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu sfera de cuprindere a participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.
- (5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Ucraina și entitățile juridice din Ucraina pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.
- (6) Prezentul acord nu conferă Ucrainei dreptul de a deveni membră a Întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune sau de a participa la Acordul de instituire a Organizației Internaționale pentru Energia de Fuziune ITER în vederea implementării în comun a proiectului ITER.
- (7) Reprezentanții Ucrainei au dreptul de a participa în calitate de observatori la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 și la comitetul menționat la articolul 16 din Regulamentul (Euratom) 2021/765, fără drept de vot și numai în cazul punctelor care privesc Ucraina.
- Aceste comitete se întrunesc fără reprezentanții Ucrainei în momentul votării. Ucraina va fi informată cu privire la rezultatul votului.
- (8) Participarea, în sensul alineatului precedent, ia aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, cu forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene. Drepturile de reprezentare și de participare ale Ucrainei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.
- (9) Reprezentanții Ucrainei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la lucrările Consiliului de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Ucraina.
- (10) Ucraina poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) 723/2009 al Consiliului ⁽¹⁰⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.
- (11) Cheltuielile de deplasare și de ședere suportate de reprezentanții și experții Ucrainei în scopul participării în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 și ale comitetului menționat la articolul 16 din Regulamentul (Euratom) 2021/765 sau la alte reuniuni legate de punerea în aplicare a programului Orizont Europa sau a programului Euratom se rambursează de către Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

(12) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și rezidență a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

(13) Ucraina ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Ucraina sau importate în *Ucraina*, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Ucraina.

Articolul 3

Contribuție financiară

(1) Participarea Ucrainei sau a entităților juridice ucrainene la programul Orizont Europa și la programul Euratom se condiționează de contribuția financiară a Ucrainei la fiecare dintre programele respective și la costurile de gestionare, execuție și funcționare aferente acestora în cadrul bugetului general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară a Ucrainei la fiecare program ia forma sumei dintre:

(a) o contribuție operațională; și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară a Ucrainei la fiecare dintre cele două programe ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile iunie și septembrie.

(4) Contribuția operațională a Ucrainei la fiecare program acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului respectiv și se adaugă, atât sub formă de credite de angajament, cât și sub formă de credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru respectivul program, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate extern care nu provin din contribuțiile financiare la respectivul program din partea altor donatori ⁽²⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate extern atribuite programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului ⁽³⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc Proiectul de buget al Comisiei pentru programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială a Ucrainei la fiecare program se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al **Ucrainei** la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială a Ucrainei la fiecare program se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială a Ucrainei la fiecare program se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, la creditele de angajament inițiale înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul aplicabil pentru finanțarea programului respectiv, majorate în conformitate cu alineatul (4).

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽²⁾ Se includ, în special în relație cu programul Orizont Europa, resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

(7) Taxa de participare a Ucrainei la fiecare program reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală la programul respectiv, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6), și se eșalonează în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială a Ucrainei la fiecare program pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4), precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

(9) Uniunea Europeană transmite Ucrainei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa și programul Euratom. Informațiile respective se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor în materie de confidențialitate și de protecție a datelor ale Uniunii Europene, ale Euratom și ale Ucrainei și nu aduc atingere informațiilor pe care Ucraina este îndreptățit să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Ucrainei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Norme de aplicare a mecanismului de corecție automată a contribuției operaționale a Ucrainei la programul Orizont Europa

(1) Se aplică un mecanism de corecție automată contribuției operaționale a Ucrainei la programul Orizont Europa.

(2) În anul N + 2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Ucrainei la programul Orizont Europa pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). El se bazează pe performanța Ucrainei și a entităților juridice din Ucraina în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

(a) sumele inițiale ale angajamentelor legale pentru granturi competitive din programul Orizont Europa asumate efectiv pentru Ucraina sau entități juridice din Ucraina finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4); și

(b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Ucraina, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(3) În cazul în care suma menționată la alineatul (2), indiferent dacă este pozitivă sau negativă, depășește 8 % din contribuția operațională inițială corespunzătoare a Ucrainei la programul Orizont Europa, ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Ucrainei la programul respectiv pentru anul N se corectează. Suma datorată de Ucraina sau care trebuie să fie primită de Ucraina ca o contribuție suplimentară sau ca reducere a contribuției Ucrainei la programul Orizont Europa în cadrul mecanismului de corecție automată este suma care depășește acest prag de 8 %, iar suma situată sub acest prag de 8 % nu va fi luată în considerare la calcularea contribuției suplimentare datorate sau compensate.

(4) Normele detaliate privind mecanismul de corecție automată aplicabil contribuției operaționale a Ucrainei la programul Orizont Europa sunt stabilite în anexa I.

*Articolul 5***Reciprocitate**

- (1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programe, proiecte și activități ale Ucrainei echivalente cu programul Orizont Europa sau cu programul Euratom, în conformitate cu legislația Ucrainei.
- (2) Lista programelor, proiectelor sau activităților echivalente ale Ucrainei deschise participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană este prevăzută în partea I din anexa II. Ucraina depune toate eforturile pentru a-și deschide treptat programele, proiectele și activitățile identificate în partea II din anexa II pentru participarea entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană.
- (3) Finanțarea entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană de către Ucraina se supune legislației Ucrainei care reglementează funcționarea programelor, proiectelor și activităților de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa prin propriile mijloace.

*Articolul 6***Știință deschisă**

Părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise în programele, proiectele și activitățile lor, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și ale programelor Euratom și cu legislația Ucrainei.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

- (1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa și a programului Euratom, participarea Ucrainei la programele respective se monitorizează continuu pe baza unui parteneriat care implică Comisia și Ucraina.
- (2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina pentru cercetare și inovare**

- (1) Se instituie Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina pentru cercetare și inovare (denumit în continuare „Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina”). Sarcinile Comitetului mixt UE/Euratom-Ucraina includ:
- (a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în particular:
- (i) participarea și performanța entităților juridice din Ucraina la programele Orizont Europa și Euratom;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele, proiectele și activitățile celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea oricăror întrebări posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun; și
- (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina, care se compune din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Euratom și ai Ucrainei, își adoptă propriul regulament de procedură.

(3) Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru/organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori existența unor circumstanțe speciale o impune, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile se organizează și se găzduiesc alternativ de Uniunea Europeană și de Ucraina.

(5) Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea/performața entităților juridice din Ucraina. În particular, Comitetul mixt UE/Euratom-Ucraina își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa și din programul Euratom, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Prezentul acord se extinde și se aplică pentru perioada 2026-2027, în aceiași termeni și condiții succesoriului programului Euratom, cu excepția cazului în care, în termen de 3 luni de la publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a programului succesori, fiecare parte își notifică decizia de a nu extinde prezentul acord la programul succesori respectiv. În cazul unei astfel de notificări, prezentul acord nu se aplică de la 1 ianuarie 2026 în ceea ce privește succesoriul programului Euratom.

(4) Aplicarea prezentului acord în ceea ce privește programul Orizont Europa sau programul Euratom poate fi suspendată de Uniunea Europeană sau de Euratom în cazul neplății parțiale sau totale a contribuției financiare la programul respectiv datorate de Ucraina în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa și a programului Euratom, Comisia Europeană trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care nu se efectuează nicio plată în termen de 20 de zile lucrătoare de la scrisoarea oficială de atenționare, suspendarea aplicării prezentului acord în legătură cu programul relevant se notifică de către Comisia Europeană Ucrainei printr-o scrisoare formală de notificare care intră în vigoare după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Ucraina.

În cazul în care aplicarea prezentului acord este suspendată în conformitate cu primul paragraf al prezentului alineat, entitățile juridice stabilite în Ucraina nu sunt eligibile să participe la procedurile de atribuire din cadrul programului relevant care nu au fost încă finalizate atunci când suspendarea produce efecte. O procedură de atribuire se consideră încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu afectează angajamentele juridice asumate în cadrul programului relevant cu entitățile juridice stabilite în Ucraina înainte ca suspendarea să intre în vigoare. Prezentul acord continuă să se aplice acestor angajamente juridice.

Comisia, acționând în numele Uniunii Europene și al Euratom, informează imediat Ucraina după primirea întregii sume a contribuției financiare datorate pentru programul relevant. Suspendarea în legătură cu acest program se revocă cu efect imediat în urma acestei notificări.

Începând cu data ridicării suspendării, entitățile juridice din Ucraina sunt din nou eligibile în procedurile de atribuire lansate în cadrul programului relevant după această dată și în procedurile de atribuire lansate înainte de această dată, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(5) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment printr-o notificare scrisă prin care informează cu privire la intenția de a-l denunța.

Denunțarea produce efecte la trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă ajunge la destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(6) În cazul în care prezentul acord este denunțat în conformitate cu alineatul (5), părțile convin că:

(a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora pentru care au fost asumate angajamente juridice după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte ca prezentul acord să înceteze să se aplice sau să fie denunțat continuă până la finalizarea lor în condițiile prevăzute în prezentul acord;

(b) contribuția financiară anuală pentru fiecare dintre cele două programe menționate la articolul 3 alineatul (1) din prezentul acord pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională a anului N în cadrul programului Orizont Europa se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Contribuția operațională a anului N în cadrul Programului Euratom se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N ca parte a contribuției financiare pentru fiecare dintre cele două programe nu se ajustează sau corectează;

(c) după anul în care prezentul acord încetează, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru fiecare dintre cele două programe menționate la articolul 3 alineatul (1) pentru anii în care se aplică prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). În ceea ce privește programul Orizont Europa, aceste contribuții se corectează automat în conformitate cu articolul 4.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării prezentului acord.

(7) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

(8) Anexele la prezentul acord sunt o parte integrantă a acestuia.

Încheiat la Kiev, la doisprezece octombrie, în anul două mii douăzeci și unu, în dublu exemplar, în engleză și în ucraineană, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentice. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

*Pentru Comisia Europeană, în numele Uniunii
Europene și al Euratom,*

Josep BORRELL
Vicepreședinte al Comisiei Europene

*Pentru Ucraina,
Serhii SHKARLET*

Ministrul Educației și Științei din Ucraina

ANEXA I

Normele care reglementează contribuția financiară a Ucrainei la programul Orizont Europa (2021-2027) și la programul pentru cercetare și formare al Euratom (2021-2025)**I. Calcularea contribuției financiare a Ucrainei**

1. Contribuțiile financiare ale Ucrainei la programul Orizont Europa și la Programul Euratom sunt separate. Contribuția financiară a Ucrainei la fiecare program, Orizont Europa și, respectiv, Euratom, se stabilește anual, proporțional și suplimentar față de suma disponibilă în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare pentru gestionarea, executarea și funcționarea programului Orizont Europa și, respectiv, a programului Euratom.

2. Taxa de participare pentru fiecare dintre cele două programe menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord se eșalonează după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care urmează să fie plătită de Ucraina pentru participarea sa la fiecare program, Orizont Europa și, respectiv, Euratom, va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări a cheii de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție este următoarea:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coeficienții utilizați pentru calculul de mai sus pentru ajustarea cheii de contribuție sunt 0,07 pentru programul Orizont Europa și 0,21 pentru Programul pentru cercetare și formare al Euratom.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare a contribuției financiare la fiecare program menționat la articolul 3 alineatul (1) referitoare la execuția bugetară a anului N se efectuează în anul N + 1, când contribuția operațională inițială pentru acest program din anul N se ajustează în sens ascendent sau descendent cu diferența dintre:

(a) o contribuție ajustată calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare efectuate cu privire la creditele de angajament autorizate pentru anul N pentru programul respectiv în cadrul bugetului votat al Uniunii Europene și cu privire la creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor puse din nou la dispoziție; și

(ii) orice credite de angajament bazate pe venituri alocate extern care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul respectiv ale altor donatori și care erau disponibile la sfârșitul anului N;

(b) și contribuția operațională inițială la acest program din anul N.

Începând cu anul N + 2 și în fiecare an ulterior, până când toate angajamentele bugetare finanțate în temeiul creditelor de angajament provenite din anul N au fost plătite sau dezangajate și cel târziu la 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa sau a programului Euratom, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru fiecare program respectiv din anul N prin reducerea contribuției operaționale a Ucrainei cu suma obținută prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an asupra angajamentelor din anul N finanțate din bugetul votat al Uniunii sau din dezangajările puse din nou la dispoziție.

În cazul în care creditele de angajament provenite din veniturile alocate extern din anul N care nu rezultă din contribuțiile financiare ale altor donatori la programul respectiv sunt anulate, contribuția operațională a Ucrainei la acest program se reduce cu suma obținută prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma anulată.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Ucrainei aplicabilă programului Orizont Europa

1. Pentru calcularea corecției automate aplicabile numai în cadrul programului Orizont Europa, astfel cum se menționează la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri în cazul în care beneficiarii finali pot fi identificați la momentul calculării corecției automate. Sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar, este exclus;
- (b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic sunt sumele cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Ucraina în conformitate cu defalcarea bugetară orientativă a acordului de grant;
- (c) toate cuantumurile angajamentelor juridice corespunzătoare granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N + 2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă costurile programului, altele decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului, alte acțiuni ⁽¹⁾;
- (e) cuantumurile alocate organizațiilor internaționale ca entități juridice care sunt beneficiar final ⁽²⁾ se consideră costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N în legătură cu execuția creditelor de angajament pentru anul N se aplică pe baza datelor privind anul N și anul N + 1 din eCorda menționate la punctul II subpunctul (1) litera (c) din prezenta anexă în anul N + 2, după aplicarea oricăror ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Ucrainei la programul Orizont Europa. Suma luată în considerare va fi valoarea granturilor competitive pentru care sunt disponibile date, la momentul calculării corecției.
- (b) Începând cu anul N + 2 și până în 2029, valoarea corecției automate se calculează pentru anul N luând în considerare diferența dintre:
 - (i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Ucrainei sau entităților juridice din Ucraina sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare pentru anul N; și

⁽¹⁾ Alte acțiuni includ, în special, achiziții publice, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale Centrului Comun de Cercetare, abonamente (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor), etc.

⁽²⁾ Organizațiile internaționale ar fi considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiari finali. Acest aspect nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (distribuind fonduri către alți coordonatori).

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Ucrainei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive acordate din creditele de angajament pentru anul N; și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetare autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Ucrainei la fiecare program, plata ajustărilor aduse contribuțiilor operaționale ale Ucrainei la fiecare program și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Ucrainei la programul Orizont Europa

1. Comisia comunică Ucrainei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri pentru exercițiul financiar pentru fiecare program respectiv menționat la articolul 3 alineatul (1) din prezentul acord, următoarele informații:

(a) sumele în credite de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru exercițiul în cauză pentru liniile bugetare care acoperă participarea Ucrainei, la programul Orizont Europa și, respectiv, la Programul Euratom, dacă este cazul, cuantumul creditelor alocate extern care nu rezultă din contribuția financiară a altor donatori la aceste linii bugetare;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord pentru fiecare program respectiv;

(c) începând cu anul N + 1 de punere în aplicare a programului Orizont Europa și a Programului Euratom, punerea în aplicare a creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N și nivelul dezangajării pentru fiecare program respectiv;

(d) numai în ceea ce privește programul Orizont Europa și pentru partea din programul Orizont Europa în care astfel de informații sunt necesare pentru a calcula corecția automată, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice ucrainene defalcate în funcție de exercițiul corespunzător de credite bugetare și nivelul aferent total al angajamentelor.

În ceea ce privește fiecare dintre cele două programe, pe baza proiectului ei de buget, Comisia furnizează o estimare a informațiilor pentru anul următor în temeiul literelor (a) și (b) cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar.

2. Comisia emite, în lunile aprilie și iulie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri pentru Ucraina corespunzătoare contribuției Ucrainei în cadrul fiecăruia dintre cele două programe menționate la articolul 3 alineatul (1) din prezentul acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede plata a șase doispzecimi din contribuția Ucrainei datorată în cadrul programelor respective în termen de cel mult 60 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

3. Prin derogare de la alineatul (2), contribuția financiară pentru 2021 se împarte în tranșe care se divizează în mai multe cereri de fonduri, cu următorul calendar de plată:

— 50 % din contribuția financiară pentru 2021 de plătit în 2022;

— 50 % din contribuția financiară pentru 2021 de plătit în 2023.

Sumele corespunzătoare se includ în cererea de fonduri pentru anul respectiv.

3. Cererea de fonduri lansată în luna aprilie a fiecărui an poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Ucraina pentru punerea în aplicare, gestionarea și funcționarea programului-cadru anterior pentru cercetare și inovare sau a programului pentru cercetare și formare al Euratom la care a participat Ucraina.

4. În ceea ce privește programul Orizont Europa, în fiecare an începând din 2023, cererile de fonduri reflectă, de asemenea, cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N - 2 la programul Orizont Europa.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, suma rezultată din corecția automată aplicată contribuțiilor operaționale plătite de Ucraina în 2026 și 2027 la programul Orizont Europa sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord va fi datorată Ucrainei sau de Ucraina.

5. Ucraina își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord pentru fiecare dintre cele două programe în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Ucraina nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere în plata contribuției financiare pentru oricare dintre cele două programe duce la plata de către Ucraina a unei dobânzi de întârziere calculată în raport cu suma restantă de la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale de refinanțare a principalului astfel cum este publicată în seria C a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Listă neexhaustivă a programelor, proiectelor și activităților echivalente ale Ucrainei**Partea 1**

Programele Ucrainei care sunt deschise participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană

Următoarele programe ale Ucrainei sunt deschise participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană:

- Cereri competitive din partea Fundației Naționale de Cercetare din Ucraina
- Selecția competitivă a evoluțiilor științifice și tehnice (experimentale) în temeiul ordinului de stat, aprobat prin ordin al Ministerului Educației și Științei din Ucraina
- Selecția competitivă a lucrărilor și proiectelor științifice și tehnice finanțate prin instrumentul extern de asistență al Uniunii Europene pentru îndeplinirea obligațiilor Ucrainei aferente programului-cadru al Uniunii Europene privind cercetarea științifică și inovațiile „Orizont 2020”
- Selecția competitivă a Fondului ucrainean pentru întreprinderi nou-înființate

Partea 2

Programe pe care Ucraina se angajează să le deschidă treptat participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană

Următoarele programe ale Ucrainei vor fi deschise treptat participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană:

- Fundația președintelui Ucrainei pentru sprijinirea educației, științei și sportului

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Ucraina sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Ucraina care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Ucraina. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană trebuie să aibă acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținute de persoana fizică sau juridică auditată sau de partea terță auditată.

(3) Ucraina nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Ucraina și nici accesul lor la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate în prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate inclusiv după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) sau după încetarea sa, în condițiile prevăzute în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante în legătură cu orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii Europene asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) sau încetarea prezentului acord produce efecte.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Ucrainei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Ucraina informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la o altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Ucraina sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Ucraina care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Ucraina.

(4) Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Ucraina desemnată de către Guvernul Ucrainei. Autorității desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Ucraina pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților din Ucraina, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Ucraina, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Ucraina cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Ucraina orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Ucraina, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Ucraina care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Ucraina fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Ucraina desemnează un punct de contact.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Ucraina se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile din Ucraina cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperare și executare

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Ucraina. Ordinul de executare silită este anexat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Ucrainei. Guvernul Ucrainei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Ucraina și entităților juridice stabilite în Ucraina. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul ucrainian și cu regulamentul de procedură din Ucraina.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii sunt executabile în Ucraina, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Ucraina.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Ucraina sau cu orice entitate juridică stabilită în Ucraina care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Ucraina. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene, pe de o parte,

și

Republica Moldova,

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT protocolul I la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte ⁽¹⁾, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii ⁽²⁾ prevede că clauzele și condițiile specifice privind participarea Republicii Moldova la fiecare program, în special contribuția financiară datorată și procedurile de raportare și de evaluare, urmează să fie stabilite printr-un memorandum de înțelegere între Comisia Europeană și autoritățile competente din Republica Moldova, pe baza criteriilor stabilite în programele respective ⁽³⁾;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre organizațiile din domeniul cercetării și inovării, inclusiv dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

⁽¹⁾ JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

⁽²⁾ JO L 260, 30.8.2014, p. 619.

⁽³⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul I la Acordul-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

1. Republica Moldova participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽⁵⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.
2. Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁷⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Republica Moldova la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Clauzele și condițiile de participare la programul Orizont Europa

1. Republica Moldova participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul I la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii și în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în clauzele și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁸⁾.
3. Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Republica Moldova sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:
 - a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele și proiectele existente și planificate ale Republicii Moldova care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (reformare) (JO L 189, 28.5.2021, p. 61.).

⁽⁷⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91.).

⁽⁸⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- b) informații din care să reiasă dacă Republica Moldova a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și deține garanții cu privire la faptul că autoritățile din Republica Moldova vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, în cadrul aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Republica Moldova care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziții avut în vedere de o entitate stabilită în afara Republicii Moldova sau controlată din afara Republicii Moldova, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Republicii Moldova lista entităților juridice relevante stabilite în Republica Moldova cu care a semnat acorduri de grant și
- c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Republica Moldova nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Republica Moldova va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

4. Entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în conformitate cu clauze și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

5. În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Republica Moldova și entitățile juridice din Republica Moldova pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

6. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Republica Moldova.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Republicii Moldova în momentul votării. Republica Moldova va fi informată cu privire la rezultat.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

7. Drepturile de reprezentare și de participare ale Republicii Moldova la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

8. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Republica Moldova.

9. Republica Moldova poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului (⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

10. Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Republica Moldova, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

11. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

12. Republica Moldova ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Republica Moldova sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Republica Moldova.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Republicii Moldova sau a entităților juridice din Republica Moldova la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Republicii Moldova la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

a) o contribuție operațională și

b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și, respectiv, iulie.

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁰⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori⁽¹¹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19⁽¹²⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

5. Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Republicii Moldova la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

6. Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

7. Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajustări sau corecții retroactive.

8. Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.).

⁽¹²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

9. Uniunea Europeană transmite Republicii Moldova informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Republicii Moldova în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Republica Moldova este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

10. Toate contribuțiile Republicii Moldova, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

1. În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Republicii Moldova pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Republicii Moldova și a entităților juridice din Republica Moldova în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive încheiate efectiv cu Republica Moldova sau cu entități juridice din Republica Moldova și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Republica Moldova, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

2. În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Republicii Moldova pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Republica Moldova cu titlu de contribuție suplimentară sau de reducere a contribuției Republicii Moldova în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde cuantumului care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat acest prag de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

3. În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

1. Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele și proiectele Republicii Moldova care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația națională aplicabilă a Republicii Moldova.
2. Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Republicii Moldova figurează în anexa II.
3. Finanțarea de către Republica Moldova a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației naționale aplicabile în Republica Moldova privind funcționarea programelor și a proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor și proiectelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația națională aplicabilă a Republicii Moldova.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea, evaluarea și raportarea aferente programului Orizont Europa, participarea Republicii Moldova la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Republica Moldova.
2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Republica Moldova**

1. Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Republica Moldova (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Republica Moldova”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Republica Moldova includ:
 - a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Republica Moldova la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) necesară pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele și proiectele celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
 - b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
 - c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;

discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
 - d) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
2. Comitetul mixt UE-Republica Moldova, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Republicii Moldova, își adoptă regulamentul de procedură.
3. Comitetul mixt UE-Republica Moldova poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
4. Comitetul mixt UE-Republica Moldova se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională desemnată de Republica Moldova.
5. Comitetul mixt UE-Republica Moldova își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Republica Moldova. În special, Comitetul mixt UE-Republica Moldova își poate îndeplini sarcinile în scris, ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
3. Prezentul acord se aplică cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia dintre părți. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
4. În cazul în care Republica Moldova notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.
5. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Republica Moldova în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Republicii Moldova suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 15 zile de la primirea acestei notificări de către Republica Moldova.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Republica Moldova înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Republicii Moldova o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează cu efect imediat în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Republica Moldova sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

6. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța.

Denunțarea intră în vigoare în termen de trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

7. În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează și
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

8. Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

9. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în două exemplare originale, în limbile engleză și română, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Adoptat la Bruxelles, la data de 27 octombrie 2021, în două exemplare originale, în limbile engleză și română.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Republica Moldova,

Natalia GAVRILIȚA

Prim-ministru

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calculul contribuției financiare a Republicii Moldova**

1. Contribuția financiară a Republicii Moldova la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Republica Moldova pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se efectuează după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,10.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară, în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu în termen de 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Republicii Moldova a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește cuantumul care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Republicii Moldova se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Republicii Moldova

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, cuantumul utilizat pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespunde cuantumurilor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Republica Moldova, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Republicii Moldova la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Republicii Moldova sau entităților juridice din Republica Moldova sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumul alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Republicii Moldova pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Republicii Moldova, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Republicii Moldova și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Republicii Moldova

1. Comisia comunică Republicii Moldova, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Republicii Moldova la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Republica Moldova, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și, respectiv, iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Republicii Moldova, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Republicii Moldova să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică, în termen de 60 de zile de la data semnării prezentului acord.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Republica Moldova pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Republica Moldova.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Republica Moldova va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate a contribuțiilor operaționale plătite de Republica Moldova în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Republica Moldova își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Republica Moldova nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Republica Moldova a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista programelor și proiectelor echivalente ale Republicii Moldova

Programele și proiectele din următoarea listă neexhaustivă sunt considerate programe și proiecte ale Republicii Moldova echivalente cu programul Orizont Europa:

- Programe de stat;
 - Programe de inovare și transfer tehnologic;
 - Programe bilaterale și multilaterale;
 - Programe post-doctorale.
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de stocare a datelor deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Republica Moldova nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Republica Moldova și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Republica Moldova informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Republica Moldova desemnată de către Guvernul Republicii Moldova. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Republica Moldova pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Republica Moldova, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.
7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Republica Moldova, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.
8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Republica Moldova cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Republica Moldova orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.
9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Republica Moldova, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Republica Moldova care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.
10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.
11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Republica Moldova desemnează un punct de contact.
12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.
13. Autoritățile din Republica Moldova cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executarea silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa, constituie titluri executorii în Republica Moldova. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Republicii Moldova. Guvernul Republicii Moldova face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice care își au reședința și entităților juridice stabilite în Republica Moldova. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul Republicii Moldova și cu regulamentul de procedură din Republica Moldova.
2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titluri executorii în Republica Moldova, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).
3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor Republicii Moldova.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Republica Moldova sau cu orice entitate juridică stabilită în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Turcia, pe de altă parte, privind participarea Republicii Turcia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte

și

Guvernul Republicii Turcia (denumită în continuare „Turcia”), reprezentat de Ministerul Afacerilor Externe, Direcția pentru Afaceri UE,

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT Acordul-cadru între Comunitatea Europeană și Republica Turcia privind principiile generale de participare a Republicii Turcia la programele comunitare ⁽¹⁾, semnat la Bruxelles la 26 februarie 2002, prevede că termenele și condițiile specifice privind participarea Turciei la fiecare program, în special contribuția financiară datorată, urmează să fie stabilite printr-un acord între Comisie și autoritățile competente din Turcia;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

⁽¹⁾ JO L 61, 2.3.2002, p. 29.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

1. Turcia participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764⁽³⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.
2. Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁴⁾ și Decizia (UE) 2021/820⁽⁵⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Turcia la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenele și condițiile de participare la programul Orizont Europa

1. Turcia participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Acord-cadru între Comunitatea Europeană și Republica Turcia privind principiile generale de participare a Republicii Turcia la programele comunitare și în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenele și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Turcia pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană⁽⁶⁾.
3. Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Turcia sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:
 - a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele și proiectele existente și planificate ale Turciei sau la părți ale programelor și proiectelor existente și planificate ale Turciei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;
 - b) informații din care să reiasă dacă Turcia a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și deține garanții cu privire la faptul că autoritățile din Turcia vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, în cadrul aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Turcia care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Turciei sau controlată din afara Turciei, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Turciei lista entităților juridice relevante stabilite în Turcia cu care a semnat acorduri de grant și
 - c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Turcia nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Turcia va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

⁽³⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (reformare) (JO L 189, 28.5.2021, p. 61.).

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p.91.).

⁽⁶⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

4. În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Turcia și entitățile juridice din Turcia pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

5. Reprezentanții Turciei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Turcia.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Turciei în momentul votării. Turcia va fi informată cu privire la rezultat.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

6. Drepturile de reprezentare și de participare ale Turciei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

7. Reprezentanții Turciei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Turcia.

8. Turcia poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului ⁽⁷⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

9. Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Turcia, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

10. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

11. Turcia ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Turcia sau importate în Turcia, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Turcia.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Turciei sau a entităților juridice din Turcia la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Turciei la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

a) o contribuție operațională și

b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile iunie și, respectiv, august.

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽⁹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹⁰⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

5. Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Turciei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

6. Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

7. Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

8. Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

9. Uniunea Europeană transmite Turciei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Turciei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Turcia este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

10. Toate contribuțiile Turciei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

1. În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Turciei pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Turciei și a entităților juridice din Turcia în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽⁹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹⁰⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive încheiate efectiv cu Turcia sau cu entități juridice turce și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4)

și

b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Turcia, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

2. În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Turciei pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Turcia cu titlu de contribuție suplimentară sau de reducere a contribuției Turciei în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde cuantumului care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub acest prag de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

3. În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

1. Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele și proiectele Turciei sau la părți ale programelor și proiectelor Turciei care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația națională aplicabilă a Turciei.

2. Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Turciei și a părților de programe și proiecte echivalente ale Turciei figurează în anexa II.

3. Finanțarea de către Turcia a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul reglementărilor aplicabile în Turcia privind funcționarea programelor și a proiectelor de cercetare și inovare precum și a părților programelor și ale proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor și proiectelor lor, precum și al părților programelor și proiectelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu reglementările aplicabile ale Turciei.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Turciei la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Turcia.

2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

Articolul 8

Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Turcia

1. Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Turcia (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Turcia”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Turcia includ:

a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:

(i) participarea și performanța entităților juridice din Turcia la programul Orizont Europa;

- (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) necesară pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele și proiectele, precum și la părți ale programelor și proiectelor celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
- d) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
2. Comitetul mixt UE-Turcia, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Turciei, își adoptă regulamentul de procedură.
3. Comitetul mixt UE-Turcia poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
4. Comitetul mixt UE-Turcia se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională din Turcia.
5. Comitetul mixt UE-Turcia își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Turcia. În special, Comitetul mixt UE-Turcia își poate îndeplini sarcinile în scris, ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
3. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Turcia în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Turciei suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 15 zile de la primirea acestei notificări de către Turcia.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Turcia nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Turcia înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Turciei o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează cu efect imediat în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Turcia sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

4. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța.

Denunțarea intră în vigoare în termen de trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

5. În cazul în care prezentul acord este denunțat în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează
- (c) după anul în care prezentul acord este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării prezentului acord.

6. Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

7. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în duplicat, în limbile engleză și turcă, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Adoptat la Bruxelles, la data de 27 octombrie 2021, în două exemplare în limba engleză și două exemplare în limba turcă.

*Pentru Comisie, în numele
Uniunii Europene,
Mariya GABRIEL
Comisar
pentru inovare, cercetare,
cultură, educație și tineret*

*Pentru Guvernul
Republicii Turcia,
Faruk KAYMAKCI,
Ambasador
Director pentru Afaceri UE și Ministru
Adjunct al Afacerilor Externe*

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Turciei la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calculul contribuției financiare a Turciei**

1. Contribuția financiară a Turciei la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Turcia pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se efectuează după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coefficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,07.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară, în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu în termen de 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Turciei a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește cuantumul care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Turciei se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Turciei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, cuantumul utilizat pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespunde cuantumurilor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Turcia, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Turciei la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Turciei sau entităților juridice din Turcia sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumul alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Turciei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Turciei, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Turciei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Turciei

1. Comisia comunică Turciei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cunștururile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Turciei la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Turcia, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și, respectiv, iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Turciei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Turciei să fie efectuată în termen de cel mult 60 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică, în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe a produce efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Turcia pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Turcia.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Turcia va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate a contribuțiilor operaționale plătite de Turcia în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Turcia își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Turcia nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Turcia a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Turciei și a părților de programe și proiecte echivalente ale Turciei

Programele, proiectele și părțile de programe și proiecte din următoarea listă neexhaustivă sunt considerate programe, proiecte și părți de programe și proiecte ale Turciei echivalente cu programul Orizont Europa:

- Sprijin pentru cercetare și dezvoltare în domeniul academic (ARDEB - Direcția pentru Programe de Finanțare a Cercetării Academice);
 - Sprijin pentru cercetare și dezvoltare în domeniul industrial (TEYDEB - Direcția pentru Programe de Granturi pentru Tehnologie și Inovare);
 - Managementul resurselor umane (BİDEB - Departamentul pentru Programe de Burse și Granturi în Domeniul Științific).
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Turcia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Turcia care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Turcia. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de stocare a datelor deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Turcia nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Turcia și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (3) din prezentul acord, după denunțarea acestuia, în condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (3) sau denunțarea acestuia.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Turciei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenele și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Turcia informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Turcia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Turcia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Turcia.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Turcia desemnată de către Guvernul Turciei. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Turcia pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Turcia, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Turcia, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Turcia cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Turcia orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Turcia, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Turcia care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Turcia fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, punctul de contact desemnat pentru Turcia va fi Serviciul de Coordonare Antifraudă (AFCOS) din Turcia.

12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Turcia se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

13. Autoritățile din Turcia cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executarea silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa, constituie titluri executorii în Turcia. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Turcia. Guvernul Turciei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice care își au reședința și entităților juridice stabilite în Turcia. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul Turciei și cu regulamentul de procedură din Turcia.

2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titluri executorii în Turcia, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor Turciei.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Turcia sau cu orice entitate juridică stabilită în Turcia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Turcia. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD

între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, privind participarea Republicii Armenia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte

și

Guvernul Republicii Armenia (denumită în continuare „Armenia”),

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT protocolul la Acordul de parteneriat și cooperare între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Armenia privind principiile generale de participare a Republicii Armenia la programele Uniunii ⁽¹⁾, prevede că clauzele și condițiile specifice privind participarea Armeniei la fiecare program, în special contribuția financiară datorată și procedurile de raportare și de evaluare, urmează să fie stabilite printr-un memorandum de înțelegere ⁽²⁾ între Comisia Europeană și autoritățile competente din Armenia, pe baza criteriilor stabilite în programele respective;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

⁽¹⁾ JO L 174, 13.6.2014, p. 3.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul la Acordul de parteneriat și cooperare între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Armenia privind principiile generale de participare a Republicii Armenia la programele Uniunii.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordului de asociere la programul Orizont 2020, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Armenia participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764⁽⁴⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Armenia la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Clauzele și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Armenia participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul la Acordul de parteneriat și cooperare între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Armenia, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Armenia privind principiile generale de participare a Republicii Armenia la programele Uniunii și în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în clauzele și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Armenia pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană⁽⁷⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Armenia sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

(a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele existente și planificate ale Armeniei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (reformare) (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁷⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(b) informații din care să reiasă dacă Armenia a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și deține garanții cu privire la faptul că autoritățile din Armenia vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, în cadrul aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Armenia care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Armeniei sau controlată din afara Armeniei, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Armeniei lista entităților juridice relevante stabilite în Armenia cu care a semnat acorduri de grant; și

(c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Armenia nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Armenia va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Armenia pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în conformitate cu clauze și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Armenia și entitățile juridice din Armenia pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

(6) Reprezentanții Armeniei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Armenia.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Armeniei în momentul votării. Armenia va fi informată cu privire la rezultat.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

(7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Armeniei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

(8) Reprezentanții Armeniei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Armenia.

(9) Armenia poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

(10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Armenia, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

(11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

(12) Armenia ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Armenia sau importate în Armenia, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Armenia.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Armeniei sau a entităților juridice din Armenia la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Armeniei la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

(a) o contribuție operațională; și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și, respectiv, iulie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹⁰⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹¹⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Armeniei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajustări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹¹⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(9) Uniunea Europeană transmite Armeniei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Armeniei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Armenia este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Armeniei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Armeniei pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Armeniei și a entităților juridice din Armenia în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive încheiate efectiv cu Armenia sau cu entități juridice din Armenia și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4); și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Armenia, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Armeniei pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Armenia cu titlu de contribuție suplimentară sau de reducere a contribuției Armeniei în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde cuantumului care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub acest prag de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele Armeniei care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația națională a Armeniei.

(2) Lista neexhaustivă a programelor echivalente ale Armeniei figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Armenia a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației Armeniei privind funcționarea programelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația Armeniei.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Armeniei la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Armenia.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

Articolul 8

Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Armenia

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Armenia (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Armenia”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Armenia includ:

- (a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Armenia la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) necesară pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele, măsurile, proiectele, acțiunile celeilalte părți sau la părți ale programelor, măsurilor, proiectelor, acțiunilor celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun; și
- (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE-Armenia, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Armeniei, își adoptă regulamentul de procedură.

(3) Comitetul mixt UE-Armenia poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru/organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE-Armenia se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională din Armenia.

(5) Comitetul mixt UE-Armenia își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea/permanența entităților juridice din Armenia. În special, Comitetul mixt UE-Armenia își poate îndeplini sarcinile în scris, ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Armenia în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Armeniei suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 15 zile de la primirea acestei notificări de către Armenia.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Armenia nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Armenia înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Armeniei o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează cu efect imediat în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Armenia sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(4) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare în termen de trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(5) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează; și
- (c) după anul în care prezentul acord este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării prezentului acord.

(6) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(7) Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și armeană, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Adoptat la Bruxelles, la data de 12 noiembrie 2021, în două exemplare originale, în limbile engleză și armeană.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Signe RATSO

Inovare deschisă și negociator-șef

Director general adjunct

Asocierea la Orizont Europa

Direcția Generală Cercetare și Inovare

Pentru Republica Armenia,

Anna AGHADJANIAN

Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al

Republicii Armenia în Regatul Belgiei, șefa

Misiunii Republicii Armenia pe lângă Uniunea

Europeană

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Armeniei la programul Orizont Europa (2021-2027)**I. Calculul contribuției financiare a Armeniei**

1. Contribuția financiară a Armeniei la programul Orizont Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Armenia pentru a participa la programul Orizont Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se efectuează după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coefficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,05.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară, în funcție de diferența dintre:

(a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite; și

(ii) orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate;

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu în termen de 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Armeniei a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește cuantumul care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Armeniei se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Armeniei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- (b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, cuantumul utilizat pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund cuantumurilor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Armenia, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- (c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- (e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Armeniei la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- (b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - (i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Armeniei sau entităților juridice din Armenia sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N; și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumul alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Armeniei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

(A) cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord; și

(B) totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Armeniei, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Armeniei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Armeniei

1. Comisia comunică Armeniei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

(a) cuantumul creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Armeniei la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

(c) începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

(d) în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Armenia, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și, respectiv, iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Armeniei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Armeniei să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică, în termen de 60 de zile de la data semnării prezentului acord.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Armenia pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Armenia.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Armenia va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate a contribuțiilor operaționale plătite de Armenia în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Armenia își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Armenia nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Armenia a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor echivalente ale Armeniei

Programele și proiectele din următoarea listă neexhaustivă sunt considerate programe ale Armeniei echivalente cu programul Orizont Europa:

— [...]

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Armenia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Armenia care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Armenia. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de stocare a datelor deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

(3) Armenia nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Armenia și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord sau după denunțarea acestuia, în condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) sau denunțarea acestuia.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Armeniei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Armenia informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Armenia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Armenia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Armenia.

(4) Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Armenia desemnată de către Guvernul Armeniei. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Armenia pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților din Armenia, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Armenia, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Armenia cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Armenia orice fapt sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Armenia, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Armenia care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Armenia fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Armenia desemnează un punct de contact.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Armenia se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile din Armenia cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executarea silită

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa, constituie titluri executorii în Armenia. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Armeniei.

Guvernul Armeniei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice care își au reședința și entităților juridice stabilite în Armenia. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul Armeniei și cu regulamentul de procedură din Armenia.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titluri executorii în Armenia, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor Armenia.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Armenia sau cu orice entitate juridică stabilită în Armenia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Armenia. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD

între Uniunea Europeană și Republica Serbia privind participarea Republicii Serbia la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Guvernul Republicii Serbia (denumit în continuare „Serbia”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT Acordul-cadru între Comunitatea Europeană și Serbia de stabilire a principiilor generale ale participării Serbiei la programele comunitare ⁽¹⁾ prevede că modalitățile și condițiile aplicabile participării Serbiei la fiecare program specific, în special contribuția financiară care urmează să fie vărsată, trebuie să fie stabilite pe cale de acord sub formă de memorandum de înțelegere ⁽²⁾ între Comisie și autoritățile competente din Serbia;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

⁽¹⁾ JO L 192, 22.7.2005, p. 29.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Serbia de stabilire a principiilor generale ale participării Serbiei la programele comunitare.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi, în regiunea Balcanilor de Vest, esențiale pentru cooperare și pentru finanțarea de proiecte comune de cercetare și inovare care permit accesul reciproc la excelență, la cunoaștere, la inovare, la rețele și la resursele de cercetare. Cercetarea și inovarea au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, amplificând șansele de succes în ceea ce privește găsirea de soluții comune la provocările regionale și globale;

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Serbia participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽⁴⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Serbia la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Serbia participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Serbia de stabilire a principiilor generale ale participării Serbiei la programele comunitare și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p.91.).

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Serbia pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană (7).

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Serbia sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

- (a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele sau acțiunile existente și planificate ale Serbiei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;
- (b) informații din care să reiasă dacă Serbia a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Serbia vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Serbia care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Serbiei sau controlată din afara Serbiei, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Serbiei lista entităților juridice relevante stabilite în Serbia cu care a semnat acorduri de grant și
- (c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Serbia nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Serbia va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Serbia pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Serbia și entitățile juridice din Serbia pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

(6) Reprezentanții Serbiei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Serbia.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Serbiei în momentul votării. Serbia va fi informată cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

(7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Serbiei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

(7) Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(8) Reprezentanții Serbiei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Serbia.

(9) Serbia poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

(10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Serbia, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

(11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

(12) Serbia ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Serbia sau importate în Serbia, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Serbia.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Serbiei sau a entităților juridice din Serbia a programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Serbiei la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

(a) o contribuție operațională și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și iulie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹⁰⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹¹⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽¹¹⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Serbiei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eşalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

(9) Uniunea Europeană transmite Serbiei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Serbiei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Serbia este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Serbiei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Serbiei pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Serbiei și a entităților juridice din Serbia în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Serbia sau cu entități juridice din Serbia și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Serbia, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Serbiei pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Serbia ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Serbiei în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

- (3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

- (1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele și acțiunile Serbiei care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația Serbiei.
- (2) Lista neexhaustivă a programelor și acțiunilor echivalente ale Serbiei figurează în anexa II.
- (3) Finanțarea de către Serbia a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației din Serbia privind funcționarea programelor și a acțiunilor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor și acțiunilor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația Serbiei.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

- (1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Serbiei la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Serbia.
- (2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

Articolul 8

Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Serbia

- (1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Serbia (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Serbia”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Serbia includ:
- (a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
- (i) participarea și performanța entităților juridice din Serbia la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele și acțiunile celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;

- (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
 - (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
 - (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
- (2) Comitetul mixt UE-Serbia, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Serbiei, își adoptă regulamentul de procedură.
- (3) Comitetul mixt UE-Serbia poate decide să instituie ad hoc orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
- (4) Comitetul mixt UE-Serbia se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională din Serbia.
- (5) Comitetul mixt UE-Serbia își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Serbia. În special, Comitetul mixt UE-Serbia își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

- (1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
- (2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
- (3) Uniunea Europeană și Serbia pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
- (4) În cazul în care Serbia notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.
- (5) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Serbia în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Serbiei suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Serbia.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Serbia nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Serbia înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Serbiei o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Serbia sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(6) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(7) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează;
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. și

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

(8) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(9) Anexe la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și sârbă, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, la 6 decembrie 2021, și la Belgrad, la 1 decembrie 2021.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Guvernul Republicii Serbia,

Branko RUŽIĆ

*Prim-viceprim-ministru și Ministru al Educației,
Științei și Dezvoltării Tehnologice*

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Serbiei la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Serbiei**

1. Contribuția financiară a Serbiei la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Serbia pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{cheia de contribuție ajustată} = \text{cheia de contribuție} \times \text{coeficientul}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,45.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

(a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

(ii) orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.

(b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Serbiei a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumurile provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumurile orientative anuale care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Serbiei se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Serbiei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- (b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Serbia, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- (c) toate cuantumurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- (e) cuantumurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Serbiei la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Organizațiile internaționale ar urma să fie considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

(b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:

(i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Serbiei sau entităților juridice din Serbia sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Serbiei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Serbiei, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Serbiei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Serbiei

1. Comisia comunică Serbiei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

(a) cuantumul creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Serbiei la programul Orizont Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

(c) începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

(d) în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Serbia, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Serbiei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Serbiei să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Serbia pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Serbia.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Serbia va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Serbia în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Serbia își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Serbia nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Serbia a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor și acțiunilor echivalente ale Serbiei

Programele și acțiunile Serbiei care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu programul Orizont Europa:

Programele și acțiunile de cercetare, dezvoltare și inovare publicate de:

- Ministerul Educației, Științei și Dezvoltării Tehnologice;
 - Fondul pentru inovare al Serbiei;
 - Fondul pentru știință al Republicii Serbia;
 - Ministerul Economiei;
 - Ministerul Agriculturii, Silviculturii și Gestionării Apelor;
 - Ministerul Protecției Mediului.
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Serbia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Serbia care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Serbia. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

(3) Serbia nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Serbia și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Serbiei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Serbia informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Serbia sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Serbia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Serbia.

(4) Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Serbia desemnată de către Guvernul Serbiei. Autorității desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Serbia pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților din Serbia, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Serbia, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Serbia cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Serbia orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Serbia, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Serbia care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Serbia fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita cooperarea și schimbul eficace de informații cu OLAF, punctul de contact desemnat de Serbia va fi Serviciul de coordonare anti-fraudă (AFCOS) din Serbia.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Serbia se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile din Serbia cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Serbia. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Serbiei. Guvernul Serbiei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Serbia și entităților juridice stabilite în Serbia. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul și regulamentul de procedură ale Serbiei.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Serbia, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Serbia.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Serbia sau cu orice entitate juridică stabilită în Serbia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Serbia. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Bosnia și Herțegovina, pe de altă parte, privind participarea Bosniei și Herțegovinei la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Bosnia și Herțegovina (denumită în continuare „Bosnia și Herțegovina”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT Acordul-cadru între Comunitatea Europeană și Bosnia și Herțegovina de stabilire a principiilor generale ale participării Bosniei și Herțegovinei la programele comunitare ⁽¹⁾ prevede că modalitățile și condițiile aplicabile participării Bosniei și Herțegovinei la fiecare program specific, în special contribuția financiară care urmează să fie vărsată, sunt stabilite pe cale de acord sub formă de memorandum de înțelegere ⁽²⁾, între Comisie și Bosnia și Herțegovina;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi, în regiunea Balcanilor de Vest, esențiale pentru cooperare și pentru finanțarea de proiecte comune de cercetare și inovare care permit accesul reciproc la excelență, la cunoaștere, la inovare, la rețele și la resursele de cercetare. Cercetarea și inovarea au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, amplificând șansele de succes în ceea ce privește găsirea de soluții comune la provocările regionale și globale;

⁽¹⁾ JO L 192, 22.7.2005 p. 9.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Bosnia și Herțegovina de stabilire a principiilor generale ale participării Bosniei și Herțegovinei la programele comunitare.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Bosnia și Herțegovina participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽⁴⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina ⁽⁷⁾ la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Bosnia și Herțegovina participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Bosnia și Herțegovina de stabilire a principiilor generale ale participării Bosniei și Herțegovinei la programele comunitare și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁸⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

(a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele sau proiectele existente și planificate ale Bosniei și Herțegovinei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁷⁾ „Entități juridice” înseamnă orice persoane fizice sau juridice în conformitate cu articolul 2 alineatul (16) din programul Orizont Europa. Termenul „entități juridice” nu se referă, nici direct, nici indirect, la cele două entități care formează statul Bosnia și Herțegovina: Federația Bosnia și Herțegovina și Republika Srpska.

⁽⁸⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- (b) informații din care să reiasă dacă Bosnia și Herțegovina au instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Bosnia și Herțegovina vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Bosnia și Herțegovina care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Bosniei și Herțegovinei sau controlată din afara Bosniei și Herțegovinei, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Bosniei și Herțegovinei lista entităților juridice relevante stabilite în Bosnia și Herțegovina cu care a semnat acorduri de grant și
- (c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Bosnia și Herțegovina nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Bosnia și Herțegovina vor transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.
- (4) Entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.
- (5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Bosnia și Herțegovina și entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.
- (6) Reprezentanții Bosniei și Herțegovinei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Bosnia și Herțegovina.
- Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Bosniei și Herțegovinei în momentul votării.
- Bosnia și Herțegovina vor fi informate cu privire la rezultatul votului. Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.
- (7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Bosniei și Herțegovinei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.
- (8) Reprezentanții Bosniei și Herțegovinei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Bosnia și Herțegovina.
- (9) Bosnia și Herțegovina pot participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.
- (10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Bosnia și Herțegovina, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.
- (11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

(12) Bosnia și Herțegovina iau, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Bosnia și Herțegovina sau importate în Bosnia și Herțegovina, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Bosnia și Herțegovina.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) participarea Bosniei și Herțegovinei sau a entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Bosniei și Herțegovinei la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

(a) o contribuție operațională și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și iulie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁰⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹¹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹²⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Bosniei și Herțegovinei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23).

⁽¹²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.

(9) Uniunea Europeană transmite Bosniei și Herțegovinei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Bosniei și Herțegovinei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Bosnia și Herțegovina sunt îndreptățite să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Bosniei și Herțegovinei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Bosniei și Herțegovinei pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Bosniei și Herțegovinei și a entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumul inițial ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Bosnia și Herțegovina sau cu entități juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Bosnia și Herțegovina, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Bosniei și Herțegovinei pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Bosnia și Herțegovina ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Bosniei și Herțegovinei în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele sau proiectele implementate de Bosnia și Herțegovina care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația Bosniei și Herțegovinei.

(2) Lista programelor sau a proiectelor echivalente deschise de Bosnia și Herțegovina pentru participarea entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Bosnia și Herțegovina a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației din Bosnia și Herțegovina privind funcționarea programelor sau a proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor sau al proiectelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația Bosniei și Herțegovinei.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Bosniei și Herțegovinei la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Bosnia și Herțegovina.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Bosnia și Herțegovina**

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Bosnia și Herțegovina (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Bosnia și Herțegovina includ:

(a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:

(i) participarea și performanța entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina la programul Orizont Europa;

(ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele sau la proiectele celeilalte părți;

(iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;

(iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;

(b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;

(c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării; și

(d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun

(e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Bosniei și Herțegovinei, își adoptă regulamentul de procedură.

(3) Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina poate decide să instituie ad hoc orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Bosnia și Herțegovina.

(5) Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina. În special, Comitetul mixt UE-Bosnia și Herțegovina își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Uniunea Europeană și Bosnia și Herțegovina pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(4) În cazul în care Bosnia și Herțegovina notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.

(5) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Bosnia și Herțegovina în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Bosniei și Herțegovinei suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Bosnia și Herțegovina.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul quantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Bosniei și Herțegovinei o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(6) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(7) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează; și
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

(8) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(9) Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză, bosniacă, croată și sârbă, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, la 6 decembrie 2021, și la Sarajevo, la 22 decembrie 2021.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Bosnia și Herțegovina,

Ankica GUDELJEVIĆ

Ministrul Afacerilor Civile, Bosnia și Herțegovina

—

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Bosniei și Herțegovinei la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Bosniei și Herțegovinei**

1. Contribuția financiară a Bosniei și Herțegovinei la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Bosniei și Herțegovinei pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{cheia de contribuție ajustată} = \text{cheia de contribuție} \times \text{coeficientul}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,09.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

(a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

(ii) orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Bosniei și Herțegovinei a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Bosniei și Herțegovinei se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Bosniei și Herțegovinei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- (b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- (c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- (e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Bosniei și Herțegovinei la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Organizațiile internaționale ar urma să fie considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

(b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:

(i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Bosniei și Herțegovinei sau entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Bosniei și Herțegovinei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Bosniei și Herțegovinei, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Bosniei și Herțegovinei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Bosniei și Herțegovinei

1. Comisia comunică Bosniei și Herțegovinei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

(a) cuantumul creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Bosniei și Herțegovinei la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

(c) începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

(d) în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Bosniei și Herțegovinei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Bosniei și Herțegovinei să fie efectuată în termen de cel mult 45 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 90 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererile de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Bosnia și Herțegovina pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care au participat Bosnia și Herțegovina.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Bosnia și Herțegovina vor trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Bosnia și Herțegovina în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Bosnia și Herțegovina își plătesc contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Bosnia și Herțegovina nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Bosnia și Herțegovina a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor sau a proiectelor echivalente ale Bosniei și Herțegovinei

Programele, proiectele, acțiunile și activitățile care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu programul Orizont Europa în Bosnia și Herțegovina:

[...]

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Bosnia și Herțegovina sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Bosnia și Herțegovina. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

(3) Bosnia și Herțegovina nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Bosnia și Herțegovina și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Bosniei și Herțegovinei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Bosnia și Herțegovina informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Bosnia și Herțegovina sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Bosnia și Herțegovina.

(4) Verificarile și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Bosnia și Herțegovina desemnată de către Consiliul de Miniștri al Bosniei și Herțegovinei. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Bosnia și Herțegovina pot participa la verificarile și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților din Bosnia și Herțegovina, verificarile și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Bosnia și Herțegovina, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Bosnia și Herțegovina cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Bosnia și Herțegovina orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Bosnia și Herțegovina, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Bosnia și Herțegovina care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Bosnia și Herțegovina fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Bosnia și Herțegovina desemnează un punct de contact.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Bosnia și Herțegovina se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile din Bosnia și Herțegovina cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Bosnia și Herțegovina. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Consiliul de Miniștri al Bosniei și Herțegovinei. Consiliul de Miniștri al Bosniei și Herțegovinei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Bosnia și Herțegovina și entităților juridice stabilite în Bosnia și Herțegovina. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul și cu regulamentul de procedură ale Bosniei și Herțegovinei.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Bosnia și Herțegovina, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Bosnia și Herțegovina.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Bosnia și Herțegovina sau cu orice entitate juridică stabilită în Bosnia și Herțegovina care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Bosnia și Herțegovina. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Kosovo *, pe de altă parte, privind participarea Kosovo la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Guvernul din Kosovo (denumit în continuare „Kosovo”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT Acordul-cadru între Uniunea Europeană și Kosovo privind principiile generale ale participării Kosovo la programele Uniunii ⁽¹⁾ prevede că termenii și condițiile specifice privind participarea Kosovo la fiecare program al Uniunii în parte, în special contribuția financiară datorată, trebuie să fie stabilite printr-un acord între Comisie și autoritățile competente din Kosovo;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi, în regiunea Balcanilor de Vest, esențiale pentru cooperare și pentru finanțarea de proiecte comune de cercetare și inovare permit accesul reciproc la excelență, la cunoaștere, la inovare, la rețele și la resursele de cercetare. Cercetarea și inovarea au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, amplificând șansele de succes în ceea ce privește găsirea de soluții comune la provocările regionale și globale;

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.

⁽¹⁾ Acord-cadru între Uniunea Europeană și Kosovo * privind principiile generale ale participării Kosovo la programele Uniunii (JO L 195, 27.7.2017, p. 3).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Kosovo participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽³⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁵⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Kosovo la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Kosovo participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Kosovo privind principiile generale ale participării Kosovo la programele Uniunii și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Kosovo pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁶⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Kosovo sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

(a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele, proiectele sau acțiunile existente și planificate ale Kosovo, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽³⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p.91.).

⁽⁶⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- (b) informații din care să reiasă dacă Kosovo a instituit un mecanism de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Kosovo vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Kosovo care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Kosovo sau controlată din afara Kosovo, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Kosovo lista entităților juridice relevante stabilite în Kosovo cu care a semnat acorduri de grant și
- (c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Kosovo nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Kosovo va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor la export.
- (4) Entitățile juridice stabilite în Kosovo pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.
- (5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Kosovo și entitățile juridice din Kosovo pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu acele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.
- (6) Reprezentanții Kosovo au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Kosovo.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Kosovo în momentul votării.

Kosovo va fi informat cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

- (7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Kosovo la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.
- (8) Reprezentanții Kosovo au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Kosovo.
- (9) Kosovo poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului ⁽⁷⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.
- (10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Kosovo, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.
- (11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

(12) Kosovo ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Kosovo sau importate în Kosovo, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Kosovo.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Kosovo sau a entităților juridice din Kosovo la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Kosovo la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

(a) o contribuție operațională și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și iulie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽⁹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹⁰⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Kosovo la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽⁹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽¹⁰⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(9) Uniunea Europeană transmite Kosovo informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Kosovo în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Kosovo este îndreptățit să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Kosovo, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Kosovo pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Kosovo și a entităților juridice din Kosovo în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Kosovo sau cu entități juridice din Kosovo și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Kosovo, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Kosovo pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Kosovo ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Kosovo în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele, proiectele sau acțiunile implementate de Kosovo, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legile și reglementările din Kosovo.

(2) Lista neexhaustivă a programelor, proiectelor, acțiunilor sau a părților acestora echivalente din Kosovo figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Kosovo a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației din Kosovo privind funcționarea programelor, proiectelor sau acțiunilor de cercetare și inovare ori a diferitelor părți ale acestora. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor, al proiectelor sau al acțiunilor lor, ori în cadrul diverselor părți ale acestora, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legile și reglementările din Kosovo.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

- (1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Kosovo la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Kosovo.
- (2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Kosovo**

- (1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Kosovo (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Kosovo”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Kosovo includ:
- (a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Kosovo la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele, proiectele sau acțiunile celeilalte părți ori la părți ale acestora;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
 - (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
 - (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
 - (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
 - (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
- (2) Comitetul mixt UE-Kosovo, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Kosovo, își adoptă regulamentul de procedură.
- (3) Comitetul mixt UE-Kosovo poate decide să instituie ad hoc orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
- (4) Comitetul mixt UE-Kosovo se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Kosovo.
- (5) Comitetul mixt UE-Kosovo își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Kosovo. În special, Comitetul mixt UE-Kosovo își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Uniunea Europeană și Kosovo pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(4) În cazul în care Kosovo notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.

(5) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Kosovo în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Kosovo suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Kosovo.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Kosovo nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Kosovo înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Kosovo o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Kosovo sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(6) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(7) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

(a) proiectele și acțiunile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează;
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

(8) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(9) Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se redactează în două exemplare, în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, la 7 decembrie 2021, și la Priștina, la 23 noiembrie 2021.

*Pentru Comisia Europeană, în numele Uniunii
Europene,*

Mariya GABRIEL,

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Kosovo,

Arbërie NAGAVCI,

Ministrul Educației Științei, Tehnologiei și Inovării

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Kosovo la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Kosovo**

1. Contribuția financiară a Kosovo la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Kosovo pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coefficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,09.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

(a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

(ii) orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.27).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Kosovo a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumurile provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumurile orientative anuale care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Kosovo se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Kosovo

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- (b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Kosovo, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- (c) toate cuantumurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- (e) cuantumurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Kosovo la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- (b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - (i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Kosovo sau entităților juridice din Kosovo sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Organizațiile internaționale ar urma să fie considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Kosovo pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Kosovo, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Kosovo și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Kosovo

1. Comisia comunică Kosovo, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

(a) cuantumul creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Kosovo la programul Orizont Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

(c) începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

(d) în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Kosovo, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Kosovo, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Kosovo să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Kosovo pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Kosovo.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Kosovo va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Kosovo în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Kosovo își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Kosovo nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Kosovo a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor, proiectelor, acțiunilor sau a părților acestora echivalente din Kosovo

Programele, proiectele, acțiunile și activitățile implementate de Kosovo care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu programul Orizont Europa:

1. Granturi de mobilitate pe termen scurt

Reglementate de Instrucțiunea administrativă nr. 28/2016 a MESTI ⁽¹⁾

Acest program sprijină șederea de scurtă durată a cercetătorilor din Kosovo în instituții academice și de cercetare din afara acestei țări, precum și participarea cercetătorilor din Kosovo la conferințe internaționale desfășurate în afara acestei țări.

2. Program de granturi de cercetare la scară mică

Reglementat de Instrucțiunea administrativă nr. 26/2016 a MESTI ⁽²⁾

Acest program oferă finanțare entităților de cercetare din Kosovo pentru proiecte de cercetare la scară mică, cu durata cuprinsă între 6 și 12 luni, iar valoarea totală a grantului este de maximum 10 000 EUR. Programul impune participarea unor experți internaționali în calitate de consultanți.

3. Sprijin financiar pentru publicații științifice

Reglementat de Instrucțiunea administrativă nr. 27/2016 a MESTI ⁽³⁾

Acest program oferă finanțare în valoare de 3 000 EUR pentru publicarea de monografii științifice și este deschis în prezent entităților juridice și persoanelor fizice care își desfășoară activitatea în Kosovo.

4. Sprijin financiar pentru publicații în jurnale cu factor de impact

Reglementat de Instrucțiunea administrativă nr. 1/2017 a MESTI ⁽⁴⁾

Acest program oferă finanțare pentru publicarea documentelor produse în cadrul activităților de cercetare desfășurate în Kosovo în jurnale indexate pe platformele *Web of Science* și *Scopus*. Finanțarea acoperă 80 % din costurile de publicare.

⁽¹⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/01/28-ua-masht-nr-28-per-grandet-afatshkurta-te-mobiliteteve-rotated.pdf>.

⁽²⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/01/ua-per-aplikim-ne-projektet-e-vogla-shkencore-rotated-1.pdf>.

⁽³⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2016/12/rotated-1.pdf>.

⁽⁴⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/08/1-2017-ua-per-publikime-dhe-botime-shkencore-rotated.pdf>.

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Kosovo sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Kosovo care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Kosovo. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

(3) Kosovo nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Kosovo și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Kosovo. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Kosovo informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Kosovo sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Kosovo care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Kosovo.

(4) Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Kosovo desemnată de către Guvernul din Kosovo. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Kosovo pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților din Kosovo, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Kosovo, acționând în conformitate cu normele și reglementările din Kosovo, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației din Kosovo inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Kosovo cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Kosovo orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Kosovo, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Kosovo care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Kosovo fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Kosovo desemnează un punct de contact.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Kosovo se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile din Kosovo cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Kosovo. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea din Kosovo desemnată în acest scop de Guvernul din Kosovo. Guvernul din Kosovo face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Kosovo și entităților juridice stabilite în Kosovo. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul kosovar și cu regulamentul de procedură din Kosovo.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Kosovo, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Kosovo.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Kosovo sau cu orice entitate juridică stabilită în Kosovo care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Kosovo. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Muntenegru, pe de altă parte, privind participarea Muntenegrului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Guvernul Muntenegrului (denumit în continuare „Muntenegru”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT Protocolul 8 la Acordul de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Muntenegru, pe de altă parte, privind principiile generale de participare a Muntenegrului la programele Comunității ⁽¹⁾ prevede că termenii și condițiile specifice legate de participarea Muntenegrului la fiecare program în parte, în special contribuția financiară care trebuie plătită, vor fi stabilite prin acord, sub forma unui memorandum de înțelegere ⁽²⁾ între Comisie, acționând în numele Comunității, și Muntenegru;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi, în regiunea Balcanilor de Vest, esențiale pentru cooperare și pentru finanțarea de proiecte comune de cercetare și inovare care permit accesul reciproc la excelență, la cunoaștere, la inovare, la rețele și la resursele de cercetare. Cercetarea și inovarea au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, amplificând șansele de succes în ceea ce privește găsirea de soluții comune la provocările regionale și globale;

⁽¹⁾ JO L 108, 29.4.2010, p. 1.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul 8 la Acordul de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Muntenegru, pe de altă parte, privind principiile generale de participare a Muntenegrului la programele Comunității.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Muntenegru participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764⁽⁴⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Muntenegru la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Muntenegru participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul 8 la Acordul de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Muntenegru, pe de altă parte, privind principiile generale de participare a Muntenegrului la programele Comunității și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Muntenegru pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană⁽⁷⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Muntenegru sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele, proiectele acțiunile sau activitățile existente și planificate ale Muntenegrului, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁷⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- b) informații din care să reiasă dacă Muntenegru a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Muntenegru vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Muntenegru care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Muntenegrului sau controlată din afara Muntenegrului, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Muntenegrului lista entităților juridice relevante stabilite în Muntenegru cu care a semnat acorduri de grant; și
- c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Muntenegru nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Muntenegru va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Muntenegru pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

5. În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Muntenegru și entitățile juridice din Muntenegru pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

6. Reprezentanții Muntenegrului au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Muntenegru.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Muntenegrului în momentul votării. Muntenegru va fi informat cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

7. Drepturile de reprezentare și de participare ale Muntenegrului la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

8. Reprezentanții Muntenegrului au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Muntenegru.

9. Muntenegru poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

10. Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Muntenegru, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

11. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

12. Muntenegru ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Muntenegru sau importate în Muntenegru, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Muntenegru.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Muntenegrului sau a entităților juridice din Muntenegru la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Muntenegrului la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

a) o contribuție operațională; și

b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și iulie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹⁰⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹¹⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Muntenegrului la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eşalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹¹⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(9) Uniunea Europeană transmite Muntenegrului informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa.

Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Muntenegrului în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Muntenegru este îndreptățit să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Muntenegrului, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Muntenegrului pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Muntenegrului și a entităților juridice din Muntenegru în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Muntenegru sau cu entități juridice din Muntenegru și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4); și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Muntenegru, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Muntenegrului pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Muntenegru ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Muntenegrului în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele, proiectele acțiunile sau activitățile implementate de Muntenegru, ori la părți ale acestora, care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legile și reglementările din Muntenegru.

(2) Lista neexhaustivă a programelor, proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora echivalente din Muntenegru figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Muntenegru a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației din Muntenegru privind funcționarea programelor, proiectelor sau acțiunilor de cercetare și inovare ori a diferitelor părți ale acestora. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor, al proiectelor al acțiunilor sau al activităților lor, ori în cadrul diverselor părți ale acestora, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legile și reglementările din Muntenegru.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Muntenegrului la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Muntenegru.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Muntenegru**

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Muntenegru (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Muntenegru”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Muntenegru includ:

- a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
- (i) participarea și performanța entităților juridice din Muntenegru la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele, proiectele, acțiunile sau activitățile celeilalte părți ori la părți ale acestora;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun; și
- e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE-Muntenegru, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Muntenegrului, își adoptă regulamentul de procedură.

(3) Comitetul mixt UE-Muntenegru poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru/organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE-Muntenegru se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională a Muntenegrului însărcinată cu știința și cercetarea.

(5) Comitetul mixt UE-Muntenegru își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea/performanța entităților juridice din Muntenegru. În special, Comitetul mixt UE-Muntenegru își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
3. Uniunea Europeană și Muntenegru pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
4. În cazul în care Muntenegru notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.
5. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Muntenegru în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Muntenegrului suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Muntenegru.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Muntenegru nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Muntenegru înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul quantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Muntenegrului o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Muntenegru sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

6. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

7. În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează; și
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

8. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și muntenegreană, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, 6 decembrie 2021, și la Podgorița, 3 decembrie 2021.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,
Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Guvernul Muntenegrului,
Vesna BRATIĆ

Ministrul Educației, Științei, Culturii și Sportului

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Muntenegrului la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Muntenegrului**

1. Contribuția financiară a Muntenegrului la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Muntenegru pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coefficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,18.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Muntenegrului a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumurile provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumurile orientative anuale care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Muntenegrului se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Muntenegrului

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Muntenegru, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Muntenegrului la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Muntenegrului sau entităților juridice din Muntenegru sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumurile alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Muntenegrului pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neinterventie.

III. Plata contribuției financiare a Muntenegrului, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Muntenegrului și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Muntenegrului

1. Comisia comunică Muntenegrului, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Muntenegrului la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Muntenegru, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și iunie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Muntenegrului, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata a șase doispzecimi din contribuția Muntenegrului să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Muntenegru pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Muntenegru.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Muntenegru va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Muntenegru în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Muntenegru își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Muntenegru nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Muntenegru a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor, proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora echivalente din Muntenegru

Programele, proiectele, acțiunile și activitățile implementate de Muntenegru care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu programul Orizont Europa:

- Programul „Centre de excelență”;
 - Granturi pentru finanțarea de proiecte de cercetare științifică;
 - Programul de colaborare pentru inovare 2019-2024;
 - Programul de preacelerare pentru întreprinderile nou-înființate.
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Muntenegru sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Muntenegru care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Muntenegru. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Muntenegru nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Muntenegru și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Muntenegrului. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Muntenegru informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Muntenegru sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Muntenegru care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Muntenegru.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Muntenegru desemnată de către Guvernul Muntenegrului. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Muntenegru pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Muntenegru, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Muntenegru, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Muntenegru cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Muntenegru orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Muntenegru, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Muntenegru care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Muntenegru fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Muntenegru desemnează un punct de contact.

12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Muntenegru se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

13. Autoritățile din Muntenegru cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Muntenegru. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Muntenegrului. Guvernul Muntenegrului face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Muntenegru și entităților juridice stabilite în Muntenegru. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul și cu regulamentul de procedură ale Muntenegrului.

2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Muntenegru, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Muntenegru.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Muntenegru sau cu orice entitate juridică stabilită în Muntenegru care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Muntenegru. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Republica Macedonia de Nord, pe de altă parte, privind participarea Macedoniei de Nord la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Guvernul Republicii Macedonia de Nord (denumit în continuare „Macedonia de Nord”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT „Protocolul la Acordul de stabilizare și de asociere dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia, pe de altă parte, privind un Acord-cadru între Comunitatea Europeană și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia de stabilire a principiilor generale ale participării Fostei Republici Iugoslave Macedonia la programele comunitare”⁽¹⁾ prevede că modalitățile și condițiile aplicabile participării Macedoniei de Nord la fiecare program în parte, în special contribuția financiară care urmează să fie plătită, se stabilesc pe cale de acord sub forma unui memorandum de înțelegere⁽²⁾ între Comisie și autoritățile competente din Macedonia de Nord;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

⁽¹⁾ JO L 192, 22.7.2005, p. 23.

⁽²⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Protocolul la Acordul de stabilizare și de asociere dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia, pe de altă parte, privind un Acord-cadru între Comunitatea Europeană și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia de stabilire a principiilor generale ale participării Fostei Republici Iugoslave Macedonia la programele comunitare.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi, în regiunea Balcanilor de Vest, esențiale pentru cooperare și pentru finanțarea de proiecte comune de cercetare și inovare care permit accesul reciproc la excelență, la cunoaștere, la inovare, la rețele și la resursele de cercetare. Cercetarea și inovarea au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, amplificând șansele de succes în ceea ce privește găsirea de soluții comune la provocările regionale și globale;

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Macedonia de Nord participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (denumit în continuare „programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului ⁽⁴⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Macedonia de Nord la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Macedonia de Nord participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul la Acordul de stabilizare și de asociere dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia, pe de altă parte, privind un Acord-cadru între Comunitatea Europeană și Fosta Republică Iugoslavă Macedonia de stabilire a principiilor generale ale participării Fostei Republici Iugoslave Macedonia la programele comunitare și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Macedonia de Nord pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană (7).

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Macedonia de Nord sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

- (a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele, măsurile, proiectele sau instrumentele existente și planificate ale Macedoniei de Nord, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;
- (b) informații din care să reiasă dacă Macedonia de Nord a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Macedonia de Nord vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Macedonia de Nord care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Macedoniei de Nord sau controlată din afara Macedoniei de Nord, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Macedoniei de Nord lista entităților juridice relevante stabilite în Macedonia de Nord cu care a semnat acorduri de grant; și
- (c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Macedonia de Nord nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Macedonia de Nord va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Macedonia de Nord pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Macedonia de Nord și entitățile juridice din Macedonia de Nord pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

(6) Reprezentanții Macedoniei de Nord au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Macedonia de Nord.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Macedoniei de Nord în momentul votării. Macedonia de Nord va fi informată cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

(7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Macedoniei de Nord la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

(7) Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(8) Reprezentanții Macedoniei de Nord au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Macedonia de Nord.

(9) Macedonia de Nord poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul nr. (CE) 723/2009 al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

(10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Macedonia de Nord, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

(11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

(12) Macedonia de Nord ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Macedonia de Nord sau importate în Macedonia de Nord, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Macedonia de Nord.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Macedoniei de Nord sau a entităților juridice din Macedonia de Nord la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Macedoniei de Nord la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

(a) o contribuție operațională; și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate într-o singură tranșă și trebuie plătită cel târziu până în luna mai.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹⁰⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹¹⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹¹⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Macedoniei de Nord la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

(7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

(9) Uniunea Europeană transmite Macedoniei de Nord informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Macedoniei de Nord în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Macedonia de Nord este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Macedoniei de Nord, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Macedoniei de Nord pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Macedoniei de Nord și a entităților juridice din Macedonia de Nord în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Macedonia de Nord sau cu entități juridice din Macedonia de Nord și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4); și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Macedonia de Nord, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Macedoniei de Nord pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Macedonia de Nord ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Macedoniei de Nord în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele, măsurile, proiectele sau instrumentele implementate de Macedonia de Nord, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu reglementările legislative interne ale Macedoniei de Nord.

(2) Lista neexhaustivă a programelor, măsurilor, proiectelor, acțiunilor sau a părților acestora echivalente din Macedonia de Nord figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Macedonia de Nord a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației din Macedonia de Nord privind funcționarea programelor, măsurilor, proiectelor sau instrumentelor de cercetare și inovare ori a diferitelor părți ale acestora. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor, al măsurilor, al proiectelor și al instrumentelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu reglementările legislative interne ale Macedoniei de Nord.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Macedoniei de Nord la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Macedonia de Nord.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

Articolul 8

Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Macedonia de Nord

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Macedonia de Nord (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Macedonia de Nord includ:

(a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:

(i) participarea și performanța entităților juridice din Macedonia de Nord la programul Orizont Europa;

(ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele, măsurile, proiectele sau instrumentele celeilalte părți, ori la părți ale acestora;

- (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
 - (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
 - (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun; și
 - (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.
- (2) Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Macedoniei de Nord, își adoptă regulamentul de procedură.
 - (3) Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru/organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.
 - (4) Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională competentă din Macedonia de Nord.
 - (5) Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea/permanența entităților juridice din Macedonia de Nord. În special, Comitetul mixt UE-Macedonia de Nord își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

- (1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
- (2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
- (3) Uniunea Europeană și Macedonia de Nord pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
- (4) În cazul în care Macedonia de Nord notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.

(5) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Macedonia de Nord în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Macedoniei de Nord suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Macedonia de Nord.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Macedonia de Nord nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Macedonia de Nord înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul quantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Macedoniei de Nord o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Macedonia de Nord sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(6) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(7) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și/sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează;
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

(8) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(9) Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și macedoneană, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, 6 decembrie 2021, și la Skopje, 30 noiembrie 2021.

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură, educație
și tineret*

Pentru Guvernul Macedoniei de Nord,

Mila CAROVSKA

Ministrul Educației și Științei

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Macedoniei de Nord la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Macedoniei de Nord**

1. Contribuția financiară a Macedoniei de Nord la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Macedoniei de Nord pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{cheia de contribuție ajustată} = \text{cheia de contribuție} \times \text{coeficientul}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,2.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19⁽²⁾, cuantumurile orientative anuale care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate;

(¹) Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

(²) JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Macedoniei de Nord a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Macedoniei de Nord se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Macedoniei de Nord

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități stabilite în Macedonia de Nord, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumulurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumulurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Macedoniei de Nord la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Organizațiile internaționale ar urma să fie considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:

i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Macedoniei de Nord sau entităților juridice stabilite în Macedonia de Nord sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N; și

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Macedoniei de Nord pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord; și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Macedoniei de Nord, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Macedoniei de Nord și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Macedoniei de Nord

1. Comisia comunică Macedoniei de Nord, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumul creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Macedoniei de Nord la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Macedonia de Nord, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în luna aprilie a fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Macedoniei de Nord, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata contribuției Macedoniei de Nord să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Macedonia de Nord pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Macedonia de Nord.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Macedonia de Nord va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Macedonia de Nord în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Macedonia de Nord își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Macedonia de Nord nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Macedonia de Nord a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor, măsurilor, proiectelor, acțiunilor sau a părților acestora echivalente din Macedonia de Nord

Programele, măsurile, proiectele sau instrumentele implementate de Macedonia de Nord, sau părțile acestora, care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu programul Orizont Europa:

- *Programul pentru activități științifice și de cercetare (Ministerul Educației și Științei)*
 - Alocare de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cercetare științifică ale instituțiilor științifice (universități, institute de cercetare)
 - *Fondul pentru inovare și dezvoltare tehnologică (FITD)*
 - Granturi cofinanțate pentru comercializarea inovării
 - Granturi pentru consolidarea colaborării dintre universități și industrie Granturi cofinanțate pentru înființarea și funcționarea acceleratoarelor de întreprinderi și de tehnologie, precum și pentru investiții în acest domeniu
 - *Programul de competitivitate, inovare și antreprenoriat (Ministerul Economiei)*
 - Dezvoltarea și sprijinirea internaționalizării MIMM (Sprijinirea și dezvoltarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii)
 - Sprijin pentru creșterea competitivității entităților economice din industria prelucrătoare (Implementarea politicii industriale)
 - Cofinanțarea unei părți a costurilor aferente cooperării în cadrul proiectelor dintre întreprinderile din industria prelucrătoare și instituțiile academice și de cercetare, vizând realizarea de proiecte și crearea de parteneriate pentru colaborare în domeniul specializării inteligente, al transformării digitale și al ecologizării industriei prelucrătoare (Implementarea politicii industriale)
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Macedonia de Nord sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Macedonia de Nord care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Macedonia de Nord. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Macedonia de Nord nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Macedonia de Nord și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Macedoniei de Nord. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Macedonia de Nord informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Macedonia de Nord sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Macedonia de Nord care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Macedonia de Nord.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Macedonia de Nord desemnată de către Guvernul Macedoniei de Nord. Autorității desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Macedonia de Nord pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Macedonia de Nord, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.
7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Macedonia de Nord, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.
8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Macedonia de Nord cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Macedonia de Nord orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.
9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Macedonia de Nord, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Macedonia de Nord care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.
10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Macedonia de Nord fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.
11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Macedonia de Nord desemnează un punct de contact.
12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Macedonia de Nord se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.
13. Autoritățile din Macedonia de Nord cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Macedonia de Nord. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Macedoniei de Nord. Guvernul Macedoniei de Nord face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Macedonia de Nord și entităților juridice stabilite în Macedonia de Nord. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul și regulamentul de procedură ale Macedoniei de Nord.
2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Macedonia de Nord, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).
3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Macedonia de Nord.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Macedonia de Nord sau cu orice entitate juridică stabilită în Macedonia de Nord care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Macedonia de Nord. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte, privind participarea Israelului la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Guvernul Statului Israel (denumit în continuare „Israel”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT Protocolul ⁽¹⁾ la Acordul euro-mediteranean ⁽²⁾ de instituire a unei asocieri între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Statul Israel, pe de altă parte, referitor la un acord-cadru între Comunitatea Europeană și Statul Israel privind principiile generale de participare a Statului Israel la programele comunitare, denumit în continuare „protocolul la Acordul euro-mediteranean”, stabilește principiile generale pentru participarea Israelului la programele Uniunii, lăsând Comisiei și autorităților competente din Israel posibilitatea de a stabili modalitățile și condițiile specifice, inclusiv contribuțiile financiare, cu privire la participarea Israelului la fiecare program specific ⁽³⁾;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

⁽¹⁾ JO L 129, 17.5.2008, p. 40.

⁽²⁾ JO L 147, 21.6.2000, p. 3.

⁽³⁾ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în protocolul la Acordul euro-mediteranean privind principiile generale de participare a Statului Israel la programele comunitare.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul acordurilor de asociere la programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

(1) Israelul participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului ⁽⁵⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ și Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁷⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Israel la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Israelul participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în protocolul la Acordul euro-mediteranean și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Israel pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în termeni și condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁸⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Israel sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:

- (a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele sau proiectele existente și planificate ale Israelului, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;
- (b) informații din care să reiasă dacă Israelul a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Israel vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Israel care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Israelului sau controlată din afara Israelului, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Israelului lista entităților juridice relevante stabilite în Israel cu care a semnat acorduri de grant; și

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁷⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁸⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Israel nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Israelul va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Israel pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Israelul și entitățile juridice din Israel pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea înstituirii structurilor juridice în cauză.

(6) Reprezentanții Israelului au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Israelul.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Israelului în momentul votării. Israelul va fi informat cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

(7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Israelului la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

(8) Reprezentanții Israelului au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Israelul.

(9) Israelul poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

(10) Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Israel, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

(11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, inclusiv în conformitate cu legislația și cu procedurile privind intrarea și șederea legale în Israel sau în Uniunea Europeană, după caz, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile vizate de prezentul acord și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Israelului sau a entităților juridice din Israel la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Israelului la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

- (2) Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:
- (a) o contribuție operațională; și
 - (b) o taxă de participare.
- (3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate într-o singură tranșă și trebuie plătită cel târziu până în luna mai.
- (4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁰⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽¹¹⁾.
- În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹²⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget privind programul Orizont Europa.
- (5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Israelului la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Prin derogare, în 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul pentru anul 2019 la prețurile pieței. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.
- (6) Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.
- (7) Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.
- (8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.
- (9) Uniunea Europeană transmite Israelului informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Israelului în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Israelul este îndreptățit să le primească în temeiul anexei III.
- (10) Toate contribuțiile Israelului, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Israelului pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Israelului și a entităților juridice din Israel în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

(a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Israelul sau cu entități juridice din Israel și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4);

și

(b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Israel, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Israelului pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Israel ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Israelului în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

(3) În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele sau la proiectele implementate de Israel, sau la părți ale acestora, care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legile, reglementările, directivele guvernamentale, procedurile, normele, programele și cu planurile și mecanismele de beneficii ale Israelului, inclusiv cu cele care reglementează funcționarea programelor sau a proiectelor respective ori a părților acestora.

(2) Lista programelor sau a proiectelor echivalente implementate de Israel, sau a părților acestora, care sunt deschise pentru participarea entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană figurează în anexa II partea I. Israelul ia măsurile necesare pentru a-și deschide progresiv programele, proiectele sau părțile acestora identificate în anexa II partea II pentru entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană.

(3) Finanțarea de către Israel a entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană face obiectul legilor, al reglementărilor, al directivelor guvernamentale, al procedurilor, normelor, programelor și al planurilor și mecanismelor de beneficii ale Israelului, inclusiv al celor care reglementează funcționarea programelor sau a proiectelor de cercetare și inovare ori a părților acestora. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor, al proiectelor sau al părților relevante ale acestora, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legile, reglementările, directivele guvernamentale, procedurile, normele, programele și cu planurile și mecanismele de beneficii ale Israelului, inclusiv cu cele care reglementează funcționarea respectivelor programe, proiecte sau părți ale acestora.

Articolul 7

Monitorizare, evaluare și raportare

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Israelului la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Israel.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

Articolul 8

Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Israel

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Israel (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Israel”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Israel includ:

- (a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Israel la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele sau proiectele celeilalte părți, ori la părți ale acestora;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- (b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- (c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- (d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
- (e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE-Israel, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Israelului, își adoptă regulamentul de procedură.

(3) Comitetul mixt UE-Israel poate decide să instituie ad hoc orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE-Israel se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Autoritatea națională pentru inovare tehnologică a Statului Israel.

(5) Comitetul mixt UE-Israel își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Israel. În special, Comitetul mixt UE-Israel își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Israel în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Israelului suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Israel.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Israel nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Israel înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul quantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Israelului o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Israel sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(4) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(5) În cazul în care prezentul acord este denunțat în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de denunțarea acestuia continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia este denunțat prezentul acord se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează;
- (c) după anul în care este denunțat prezentul acord, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe care decurg din denunțarea prezentului acord.

(6) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

(7) Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

(8) În conformitate cu politica UE, prezentul acord nu se aplică zonelor geografice care au intrat sub administrația Statului Israel după data de 5 iunie 1967. Această poziție nu trebuie să fie interpretată ca având un caracter prejudiciabil pentru poziția de principiu a Israelului cu privire la acest aspect. În consecință, părțile convin că aplicarea prezentului acord nu aduce atingere statutului zonelor respective.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și ebraică, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, la data de 6 decembrie 2021, care corespunde celei de a 2-a zile a lunii Tevet, anul 5782 din calendarul ebraic.

*Pentru Comisia Europeană, în numele Uniunii
Europene*

Mariya GABRIEL

*Comisar pentru inovare, cercetare, cultură,
educație și tineret*

Pentru Guvernul Statului Israel

Haim REGEV

*Ambasador
al Statului Israel la UE și NATO*

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Israelului la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Israelului**

1. Contribuția financiară a Israelului la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Israel pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Coefficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,93.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate;

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Israelului a cuantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează cuantumul provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Israelului se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la cuantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Israelului

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Israel, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate cuantumul angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Israelului la programul Orizont Europa. Cuantumul avut în vedere va fi cuantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. cuantumul total al granturilor competitive alocate Israelului sau entităților juridice din Israel sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Cuantumul alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Israelului pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Israelului, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Israelului și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Israelului

1. Comisia comunică Israelului, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Israelului la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Israel, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în luna aprilie a fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Israelului, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata contribuției Israelului să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data semnării prezentului acord.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Israel pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Israelul.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Israelul va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Israel în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Israelul își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Israelul nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Israel a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista programelor, proiectelor sau a părților acestora echivalente din Israel**I. Lista programelor, a proiectelor sau a părților acestora implementate de Israel, echivalente cu programul Orizont Europa, care sunt deschise participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană ⁽¹⁾:**

- Granturi individuale pentru cercetare oferite de ISF (*Israel Science Foundation*);
- Programele pentru cercetare și dezvoltare în domeniul industrial ale Autorității naționale pentru inovare tehnologică a Statului Israel („IIA”):
 - Consorții pentru cercetare și dezvoltare în domeniul tehnologiilor generice (modulul 5a al IIA);
 - Transfer de cunoștințe din mediul academic în industrie (modulul 5d al IIA);
 - Cercetare și dezvoltare în colaborare – procedura IIA pentru implementarea acordurilor internaționale în domeniul cercetării și dezvoltării industriale:
 - cooperare în domeniul cercetării și dezvoltării cu companii multinaționale;
 - programe bilaterale de sprijin paralel
- Programul privind inițiativa națională a Israelului în domeniul tehnologiilor cuantice (*Israel National Quantum Initiative*)
 - Fondul direct pentru cercetarea academică (sprijinit în cadrul granturilor individuale pentru cercetare ale ISF);
 - Consorții în domeniul detectării cuantice (sprijinite în cadrul modulului 5a al IIA);
 - Consorții în domeniul comunicării cuantice (sprijinite în cadrul modulului 5a al IIA).

II. Lista programelor, a proiectelor sau a părților acestora implementate de Israel, echivalente cu programul Orizont Europa, care urmează să fie deschise progresiv participării entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană ⁽¹⁾:

- Cereri de propuneri privind cercetarea și dezvoltarea în sectorul spațial (sprijinite în cadrul modulului 2 al IIA);
- Cercetare științifică în domeniul tehnologiilor spațiale (Ministerul Inovării, Științei și Tehnologiei);
- Date colectate de UltraSat (*Ultraviolet Transient Astronomy Satellite*), un satelit cu câmp larg pentru observarea fenomenelor astronomice tranzitorii în spectrul ultraviolet (un program al Agenției spațiale din Israel în colaborare cu *Weizmann Institute for Research*, *Deutsches Elektronen-Synchrotron DESY* și NASA).

⁽¹⁾ Se clarifică faptul că participarea entităților europene la aceste programe sau proiecte implementate de Israel, ori la părți ale acestora, intră sub incidența articolului 5 din acord.

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

1. Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Israel sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Israel care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Israel. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.
2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.
3. Israelul nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Israel și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.
4. Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord sau după denunțarea acestuia, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) sau denunțarea prezentului acord.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Israelului. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Israel informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Israel sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Israel care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Israel.
4. Verificările și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Israel desemnată de către Guvernul Israelului. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Israel pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Israel, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Israel, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Israel cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Israel orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

9. Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Israel, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Israel care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

10. În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Israel fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Israelul desemnează un punct de contact.

12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Israel se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

13. Autoritățile din Israel cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Israel. La solicitarea Comisiei, autoritatea desemnată de Guvernul Statului Israel inițiază proceduri pentru executarea deciziei în numele Comisiei. În acest caz, decizia Comisiei este înaintată instanței din Israel, fără alte formalități decât verificarea autenticității deciziei, de către autoritatea desemnată în acest scop de Guvernul Statului Israel, care informează Comisia în acest sens. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Israel și entităților juridice stabilite în Israel. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul și cu regulamentul de procedură ale Israelului.

2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Israel, în conformitate cu dreptul și cu regulamentul de procedură ale Israelului.

3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Israel.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Israel sau cu orice entitate juridică stabilită în Israel care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Israel. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL**între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte, privind participarea Georgiei la Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii**

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Georgia (denumită în continuare „Georgia”),

pe de altă parte,

(denumite în continuare „părțile”),

ÎNTRUCÂT protocolul III la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte ⁽¹⁾, privind Acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Georgia cu privire la principiile generale de participare a Georgiei la programele Uniunii (denumit în continuare „protocolul III”) prevede că termenii și condițiile specifice privind participarea Georgiei la fiecare program în parte, în special contribuția financiară care trebuie plătită, precum și procedurile de raportare și de evaluare se stabilesc printr-un acord între Comisia Europeană și autoritățile competente din Georgia, pe baza criteriilor stabilite în programele respective;

ÎNTRUCÂT programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii, Orizont Europa, a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea reprezintă factori cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare, pentru competitivitatea și atractivitatea economică;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele noului Spațiu european de cercetare de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și a facilita cooperarea dintre universități, precum și schimbul de bune practici și carierele atractive în cercetare, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectul față de libertatea academică și față de libertatea cercetării științifice, de a sprijini activitățile de educație și de comunicare în domeniul științelor și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate constituie parteneri esențiali în contextul acestui efort;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene în abordarea unora dintre cele mai urgente provocări cu care se confruntă Europa, prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie semnificativ la prioritățile Uniunii Europene din domeniul cercetării și al inovării care necesită masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în parteneriatele respective;

⁽¹⁾ JO L 261, 30.8.2014, p. 4.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase cu scopul de a crea locuri de muncă decente, de a consolida și de a sprijini ecosistemele de inovare ale părților, ajutând întreprinderile să inoveze și să se extindă pe piețele părților și facilitând adoptarea, implementarea și accesibilitatea inovării, inclusiv prin activități de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul cercetării și al inovării, stabilite în trecut prin intermediul Acordului de asociere la programul Orizont 2020, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

1. Georgia participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul Orizont Europa”) menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și implementate prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽³⁾, în versiunile cele mai actualizate ale acestor acte, precum și printr-o contribuție financiară a Institutului European de Inovare și Tehnologie.
2. Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁵⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice din Georgia la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

1. Georgia participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Georgia, pe de altă parte, precum și în protocolul III la Acordul de asociere privind Acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Georgia cu privire la principiile generale de participare a Georgiei la programele Uniunii și în termenii și condițiile stabilite în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește aplicarea articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Georgia pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, printre care respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniunea Europeană ⁽⁶⁾.
3. Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Georgia sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita anumite informații sau asigurări, precum:
 - a) informații din care să reiasă dacă entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele și proiectele existente și planificate ale Georgiei care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

⁽³⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁵⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei nr. 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p.91).

⁽⁶⁾ Măsurile restrictive impuse de UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

- b) informații din care să reiasă dacă Georgia a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții cu privire la faptul că autoritățile din Georgia vor raporta Comisiei și o vor consulta de fiecare dată când descoperă, grație aplicării mecanismului respectiv, că o entitate juridică din Georgia care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene face obiectul unui proiect de investiții străine sau de achiziție avut în vedere de o entitate stabilită în afara Georgiei sau controlată din afara Georgiei, cu condiția ca Comisia să îi furnizeze Georgiei lista entităților juridice relevante stabilite în Georgia cu care a semnat acorduri de grant și
- c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Georgia nu va face obiectul restricțiilor la export către statele membre ale UE în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Georgia va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

4. Entitățile juridice stabilite în Georgia pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din aplicarea alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

5. În cazul în care Uniunea Europeană implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Georgia și entitățile juridice din Georgia pot participa la structurile juridice instituite în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

6. Reprezentanții Georgiei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 pentru punctele care privesc Georgia.

Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Georgiei în momentul votării. Georgia va fi informată cu privire la rezultatul votului.

Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

7. Drepturile de reprezentare și de participare ale Georgiei la Comitetul pentru Spațiul european de cercetare și la subgrupurile acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

8. Reprezentanții Georgiei au dreptul de a participa în calitate de observatori, fără drept de vot, la Consiliul de administrație al JRC. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Georgia.

9. Georgia poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului (⁷), în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de instituire a respectivului ERIC.

10. Cheltuielile de transport și de subzistență ale reprezentanților și experților din Georgia, ocazionate de participarea în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de implementarea programului Orizont Europa, sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu aceleași proceduri care sunt în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

11. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a oamenilor de știință care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

(⁷) Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

12. Georgia ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Georgia sau importate în Georgia, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Georgia.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Georgiei sau a entităților juridice din Georgia la programul Orizont Europa este condiționată de contribuția financiară a Georgiei la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

a) o contribuție operațională și

b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate într-o singură tranșă și trebuie plătită cel târziu până în luna mai.

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, inclusiv orice credite corespunzătoare dezangajărilor reconstituite în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), și majorate cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori ⁽⁹⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽¹⁰⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

5. Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Georgiei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile pieței care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție este stabilit în anexa I.

6. Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor inițiale de angajament înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil, pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol.

7. Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională inițială anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol, și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajutări sau corecții retroactive.

8. Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv către valoarea superioară sau inferioară în anul sau anii consecutivi, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare respectivului an N, majorate în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, precum și pe baza execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor. Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽⁹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽¹⁰⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.

9. Uniunea Europeană transmite Georgiei informațiile legate de participarea sa financiară incluse în informațiile legate de buget, de contabilitate, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul Orizont Europa. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii Europene și ale Georgiei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Georgia este îndreptățită să le primească în temeiul anexei III.

10. Toate contribuțiile Georgiei, toate plățile efectuate de Uniunea Europeană și calculul sumelor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

1. În anul N+2 se aplică și se calculează un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Georgiei pentru anul N, astfel cum este ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8). Acesta se bazează pe performanța Georgiei și a entităților juridice din Georgia în părțile programului Orizont Europa care sunt implementate prin intermediul unor granturi competitive finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Cuantumul corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- a) cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice pentru granturi competitive asumate efectiv cu Georgia sau cu entități juridice din Georgia și finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) și
- b) contribuția operațională corespunzătoare pentru anul N, plătită de Georgia, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), cu excepția costurilor de neintervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

2. În cazul în care cuantumul menționat la alineatul (1), indiferent dacă este pozitiv sau negativ, depășește 8 % din contribuția operațională inițială, astfel cum este ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Georgiei pentru anul N trebuie să fie corectată. Cuantumul care trebuie să fie plătit sau primit de Georgia ca o contribuție suplimentară sau ca o reducere a contribuției Georgiei în temeiul mecanismului de corecție automată corespunde sumei care depășește acest prag de 8 %. Cuantumul situat sub pragul de 8 % nu se ia în considerare la calcularea contribuției suplimentare care trebuie să fie plătită sau primită.

3. În anexa I sunt stabilite norme detaliate cu privire la mecanismul de corecție automată.

Articolul 5

Reciprocitate

1. Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programele și proiectele Georgiei care sunt echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația Georgiei.

2. Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Georgiei figurează în anexa II.

(3) Finanțarea de către Georgia a entităților juridice stabilite în Uniune face obiectul legislației georgiene privind funcționarea programelor și a proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 6

Știința deschisă

În cadrul programelor și proiectelor lor, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația Georgiei.

*Articolul 7***Monitorizare, evaluare și raportare**

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Georgiei la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Georgia.
2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă legate de finanțarea acordată de Uniunea Europeană în temeiul prezentului acord, sunt prevăzute în anexa III.

*Articolul 8***Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Georgia**

(1) Se instituie Comitetul mixt pentru cercetare și inovare UE-Georgia (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Georgia”). Sarcinile Comitetului mixt UE-Georgia includ:

- a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în special a următoarelor aspecte:
 - (i) participarea și performanța entităților juridice din Georgia la programul Orizont Europa;
 - (ii) nivelul de deschidere (reciprocă) pentru a permite participarea entităților juridice stabilite în fiecare parte la programele și proiectele celeilalte părți;
 - (iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;
 - (iv) schimbul de informații și examinarea tuturor întrebărilor posibile cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;
- b) discutarea, la cererea oricărei părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea părților;
- c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;
- d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și de inovare și ale planificării cercetării de interes comun și
- e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

2. Comitetul mixt UE-Georgia, alcătuit din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Georgiei, își adoptă regulamentul de procedură.

3. Comitetul mixt UE-Georgia poate decide să instituie *ad hoc* orice grup de lucru / organism consultativ la nivel de experți, care să poată oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

4. Comitetul mixt UE-Georgia se reunește cel puțin o dată pe an și ori de câte ori acest lucru este impus de circumstanțe speciale, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile sunt organizate și găzduite alternativ de Uniunea Europeană și de Guvernul Georgiei.

5. Comitetul mixt UE-Georgia își desfășoară activitatea în permanență, printr-un schimb de informații relevante realizat prin orice mijloace de comunicare, în special în legătură cu participarea / performanța entităților juridice din Georgia. În special, Comitetul mixt UE-Georgia își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor, acțiunilor, activităților sau a părților acestora, finanțate din programul Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.
3. Uniunea Europeană și Georgia pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.
4. În cazul în care Georgia notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii Europene, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.
5. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Georgia în temeiul prezentului acord.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Comisia notifică Georgiei suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea acestei notificări de către Georgia.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Georgia nu sunt autorizate să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Georgia înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord se va aplica în continuare respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul quantum al contribuției financiare, Uniunea Europeană transmite imediat Georgiei o notificare în acest sens. Suspendarea se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii acestei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea, entitățile juridice din Georgia sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire lansate după această dată și la procedurile de atribuire lansate înaintea acestei date, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

6. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris a intenției sale de a-l denunța. Denunțarea intră în vigoare după trei luni calendaristice de la data la care destinatarul primește notificarea scrisă. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

7. În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6) din prezentul articol, părțile convin următoarele:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și / sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nici nu se corectează; și
- (c) după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

8. Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor va urma aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord.

9. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se întocmește în dublu exemplar, în limbile engleză și georgiană, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În caz unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, la 7 decembrie 2021, în 2 exemplare originale, în limba engleză și în limba georgiană.

*Pentru Comisie, în numele
Uniunii Europene,
Mariya GABRIEL
Comisar pentru inovare, cercetare,
cultură, educație și tineret*

*Pentru Georgia,
Dr. Mikheil CHKHENKELI
Ministrul
Educației și Științei*

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Georgiei la programul Orizon Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Georgiei**

1. Contribuția financiară a Georgiei la programul Orizon Europa se stabilește anual în mod proporțional cu și suplimentar față de cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului Orizon Europa, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord este eșalonată după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care trebuie plătită de Georgia pentru a participa la programul Orizon Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$$\text{cheia de contribuție ajustată} = \text{cheia de contribuție} \times \text{coeficientul}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,12.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare legată de execuția bugetară din anul N se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează către valoarea superioară sau inferioară în funcție de diferența dintre:

a) contribuția ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N, la suma dintre:

i. cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite și

ii. orice credite de angajament bazate pe veniturile alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare la programul Orizon Europa din partea altor donatori și care sunt disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. În ceea ce privește veniturile alocate externe destinate programului Orizon Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, cuantumul orientativ anual care figurează în programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Aceasta include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene, instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p.23.).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

b) și contribuția operațională inițială pentru anul N.

Începând din anul N+2 și în fiecare an ulterior, până la plata sau dezangajarea tuturor angajamentelor bugetare finanțate din creditele de angajament provenind din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, sau cel târziu după 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin scăderea din contribuția anuală a Georgiei a quantumului obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele pentru anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

În cazul în care se anulează quantumurile provenind din veniturile alocate externe pentru anul N [care includ creditele de angajament și, în ceea ce privește sumele care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/2094 al Consiliului, quantumurile orientative anuale care figurează în programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori, contribuția operațională a Georgiei se reduce cu quantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la quantumul anulat.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Georgiei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri ai căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate. Este exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar;
- b) în cazul în care se semnează un angajament juridic cu un consorțiu, sumele utilizate pentru stabilirea quantumurilor inițiale ale angajamentului juridic corespund sumelor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități din Georgia, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;
- c) toate quantumurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând sistemul electronic eCorda al Comisiei Europene și se extrag în cea de-a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;
- d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, administrarea specifică programului și alte acțiuni ⁽³⁾;
- e) quantumurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități juridice care constituie beneficiarul final ⁽⁴⁾ sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- a) Corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul eCorda, menționat la secțiunea II punctul 1 litera (c) din prezenta anexă, după aplicarea eventualelor ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord la contribuția Georgiei la programul Orizont Europa. Quantumul avut în vedere va fi quantumul granturilor competitive pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției.
- b) Începând cu anul N+2 și până în 2029, quantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:
 - i. quantumul total al granturilor competitive alocate Georgiei sau entităților juridice din Georgia sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N și

⁽³⁾ „Alte acțiuni” se referă, în special, la achiziții, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale centrului Comun de Cercetare, cotizații (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Quantumurile alocate organizațiilor internaționale nu pot fi considerate costuri de neintervenție decât dacă acestea sunt beneficiari finali. Acest lucru nu se aplică în cazul în care o organizație internațională este coordonator al unui proiect (care distribuie fonduri altor coordonatori).

ii. cuantumul contribuției operaționale ajustate a Georgiei pentru anul N înmulțit cu raportul dintre:

A. cuantumul granturilor competitive asumat din creditele de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Georgiei, plata ajustărilor aduse contribuției operaționale a Georgiei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Georgiei

1. Comisia comunică Georgiei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Georgiei la programul Orizon Europa, majorate, dacă este relevant, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

c. începând cu anul N+1 de implementare a programului Orizon Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, și nivelul dezangajării;

d. în ceea ce privește partea programului Orizon Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice din Georgia, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în luna aprilie a fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Georgiei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata contribuției Georgiei să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

În primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o cerere de fonduri unică în termen de 60 de zile de la data semnării prezentului acord.

3. În fiecare an începând din 2023, cererea de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în luna aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Georgia pentru implementarea, gestionarea și funcționarea programului (programelor)-cadru pentru cercetare și inovare anterioare la care a participat Georgia.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, Georgia va trebui să primească sau să plătească cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Georgia în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord.

4. Georgia își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. Dacă Georgia nu efectuează plata până la data scadenței, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Georgia a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Georgiei

Programele și proiectele din următoarea listă neexhaustivă sunt considerate programe și proiecte ale Georgiei echivalente cu programul Orizont Europa:

- *Fundamental Research Programme (FR)* (Program de cercetare fundamentală)– administrat de Fundația națională pentru știință Shota Rustaveli din Georgia;
 - *Applied Research Programme (AR)* (Program de cercetare aplicată) – administrat de Fundația națională pentru știință Shota Rustaveli din Georgia;
 - *Research with participation of compatriots residing abroad (DI)* (Cercetare cu participarea unor compatrioți care locuiesc în străinătate) – administrat de Fundația națională pentru știință Shota Rustaveli din Georgia.
-

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperare

*Articolul 1***Analize și audituri**

(1) Uniunea Europeană are dreptul de a realiza, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Georgia sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Georgia care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Georgia. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

(2) Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

(3) Georgia nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Georgia și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

(4) Analizele și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii**

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare anchete administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Georgiei. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.

(2) Autoritățile competente din Georgia informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.

(3) Pot fi efectuate verificări și inspecții la fața locului la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Georgia sau la sediul fiecărei entități juridice stabilite în Georgia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii, care își are reședința sau este stabilit în Georgia.

(4) Verificarile și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Georgia desemnată de către Guvernul Georgiei. Autorității desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Georgia pot participa la verificările și inspecțiile la fața locului.

(5) La cererea autorităților georgiene, verificările și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru efectuarea corespunzătoare a verificărilor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.

(7) În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unei verificări sau unei inspecții la fața locului, autoritățile georgiene, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a verificării sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile georgiene cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Georgia orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării verificării sau a inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal din Georgia, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor fizice sau juridice din Georgia care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Georgia fac schimb de informații în mod periodic și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Georgia desemnează un punct de contact.

(12) Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Georgia se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile georgiene cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executare silită

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul Orizont Europa constituie titlu executoriu în Georgia. Ordinul de executare silită este atașat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Georgiei. Guvernul Georgiei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii care constituie titlu executoriu direct persoanelor fizice cu reședința în Georgia și entităților juridice stabilite în Georgia. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul georgian și cu regulamentul de procedură georgian.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene emise în aplicarea unei clauze compromisorii incluse într-un contract sau acord cu privire la programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii constituie titlu executoriu în Georgia, în același fel ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea acestora. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor din Georgia.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului Orizont Europa sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Georgia sau cu orice entitate juridică stabilită în Georgia care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Georgia. Aceste persoane, entități și terți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în baza contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea implementării programului respectiv.

ACORD INTERNAȚIONAL

între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Consiliul de Miniștri al Republicii Albania, pe de altă parte, privind participarea Republicii Albania la programul Uniunii intitulat Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

și

Consiliul de Miniștri al Albaniei (denumită în continuare „Albania”),

pe de altă parte,

denumite în continuare „părțile”,

ÎNTRUCÂT Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Republica Albania privind principiile generale de participare a Republicii Albania la programele comunitare ⁽¹⁾ prevede că termenii specifici și condițiile specifice privind participarea Albaniei la fiecare program în parte, în particular contribuția financiară plătită, vor fi stabilite prin acord, sub forma unui memorandum de înțelegere, între Comisie, acționând în numele Comunității, și guvernul Albaniei ⁽²⁾;

ÎNTRUCÂT programul Uniunii Europene intitulat Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ (denumit în continuare „programul Orizont Europa”);

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii Europene de a conduce răspunsul prin unirea forțelor cu partenerii ei internaționali pentru a aborda provocările globale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul Agendei Organizației Națiunilor Unite intitulată „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare sustenabilă” și recunoscând faptul că cercetarea și inovarea sunt vectori esențiali și instrumente esențiale pentru creșterea sustenabilă bazată pe inovare, pentru competitivitate și atractivitate economică;

RECUNOSCÂND principiile generale prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/695;

RECUNOSCÂND obiectivele Spațiului european de cercetare reînnoit de a construi un spațiu științific și tehnologic comun, de a crea o piață unică pentru cercetare și inovare, de a promova și facilita cooperarea între universități și schimbul de bune practici și cariere atractive în domeniul cercetării, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectarea libertății academice și a libertății cercetării științifice, de a sprijini educația științifică și activitățile de comunicare și de a încuraja competitivitatea și atractivitatea economiilor participante, precum și faptul că țările asociate sunt parteneri esențiale în acest demers;

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene care abordează unele dintre cele mai presante provocări cu care se confruntă Europa prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie în mod semnificativ la acele priorități ale Uniunii Europene în domeniul cercetării și inovării care necesită o masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în aceste parteneriate;

AVÂND ÎN VEDERE că cercetarea și inovarea s-au dovedit a fi esențiale în regiunea Balcanilor de Vest pentru cooperare și pentru finanțarea proiectelor comune de cercetare și inovare care permit accesul reciproc la excelență, cunoaștere, inovare, rețea și resurse de cercetare. Au oferit oportunități valoroase pentru dezvoltarea umană, sporind șansele de succes în găsirea unor soluții comune la provocările regionale și globale;

⁽¹⁾ JO L 192, 22.7.2005, p. 2.

⁽²⁾ Prezentul acord produce și are aceleași efecte juridice ca memorandumul de înțelegere prevăzut în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Republica Albania privind principiile generale de participare a Republicii Albania la programele comunitare.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO L 170, 12.5.2021, p. 1).

DEPUNÂND EFORTURI pentru a se stabili condiții reciproc avantajoase pentru a se crea locuri de muncă decente, pentru a consolida și a sprijini ecosistemele de inovare ale părților prin ajutarea întreprinderilor să inoveze și să se extindă pe piețele părților și prin facilitarea adoptării inovării, precum și a punerii la dispoziție pe scară largă și a accesului la inovare, inclusiv a activităților de consolidare a capacităților;

RECUNOSCÂND că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale celeilalte părți ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul lor de a limita sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și inovare, inclusiv, în particular, pentru acțiuni legate de activele, interesele, autonomia sau securitatea lor strategice;

AVÂND ÎN VEDERE faptul că obiectivele, valorile și legăturile strânse comune ale părților în domeniul cercetării și inovării, stabilite în trecut prin acordurile de asociere cu programele-cadru ulterioare, și recunoscând dorința comună a părților de a dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea dintre ele,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Sfera de cuprindere a asocierii

(1) Albania participă în calitate de țară asociată și contribuie la toate părțile programului Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare (programul Orizont Europa) menționat la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/695 și pus în aplicare prin intermediul programului specific instituit prin Decizia (UE) 2021/764 ⁽⁴⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, și printr-o contribuție financiară la Institutul European de Inovare și Tehnologie.

(2) Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ și Decizia (UE) 2021/820 ⁽⁶⁾, în versiunile lor cele mai actualizate, se aplică participării entităților juridice albaneze la comunitățile de cunoaștere și inovare.

Articolul 2

Termenii și condițiile de participare la programul Orizont Europa

(1) Albania participă la programul Orizont Europa în conformitate cu condițiile prevăzute în Acordul-cadru dintre Comunitatea Europeană și Republica Albania privind principiile generale de participare a Republicii Albania la programele comunitare, și în termenii și condițiile prevăzute în prezentul acord, în actele juridice menționate la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la punerea în aplicare a programului Orizont Europa, în versiunile lor cele mai actualizate.

(2) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv în ceea ce privește punerea în aplicare a articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, entitățile juridice stabilite în Albania pot participa la acțiunile indirecte ale programului Orizont Europa în condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, inclusiv în ceea ce privește respectarea măsurilor restrictive ale Uniunii Europene ⁽⁷⁾.

(3) Înainte de a decide dacă entitățile juridice stabilite în Albania sunt eligibile să participe la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia poate solicita informații sau asigurări specifice, cum ar fi:

(a) informații din care să reiasă dacă s-a acordat sau se va acorda acces reciproc entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană la programele și proiectele existente și planificate ale Albaniei, echivalente cu acțiunea în cauză din cadrul programului Orizont Europa;

⁽⁴⁾ Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO L 167 I, 12.5.2021, p. 1).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/819 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind Institutul European de Inovare și Tehnologie (reformare) (JO L 189, 28.5.2021, p. 61).

⁽⁶⁾ Decizia (UE) 2021/820 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2021 privind Agenda strategică de inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT) 2021-2027: stimularea talentului și a capacității de inovare a Europei și de abrogare a Deciziei 1312/2013/UE (JO L 189, 28.5.2021, p. 91).

⁽⁷⁾ Măsurile restrictive ale UE sunt adoptate în temeiul articolului 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană sau al articolului 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

(b) informații despre faptul că Albania are sau nu un mecanism național de examinare a investițiilor și asigurări că autoritățile albaneze vor raporta și consulta Comisia cu privire la orice posibile cazuri în care, în aplicarea unui astfel de mecanism, au luat cunoștință de investițiile străine planificate/preluarea planificată de către o entitate stabilită sau controlată din afara Albaniei a unei entități juridice albaneze care a primit finanțare în cadrul programului Orizont Europa în acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii Europene, cu condiția ca Albaniei să-i fie furnizată de către Comisie lista entităților juridice relevante stabilite în Albania în urma semnării acordurilor de grant cu aceste entități; și

(c) asigurări că niciunul dintre rezultatele, tehnologiile, serviciile și produsele dezvoltate în cadrul acțiunilor în cauză de către entități stabilite în Albania nu face obiectul unor restricții la exportul lor către statele membre ale UE în timpul acțiunii și timp de patru ani de la încheierea acțiunii. Albania va transmite anual, în cursul acțiunii și timp de patru ani de la încheierea acțiunii, o listă actualizată a subiectelor restricțiilor naționale la export.

(4) Entitățile juridice stabilite în Albania pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în termeni și condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a asigura coerența cu domeniul de participare care decurge din punerea în aplicare a alineatelor (2) și (3) din prezentul articol.

(5) În cazul în care Uniunea Europeană pune în aplicare programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Albania și entitățile juridice albaneze pot participa la structurile juridice create în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii Europene care au fost sau vor fi adoptate pentru instituirea respectivelor structuri juridice.

(6) Reprezentanții Albaniei trebuie să aibă dreptul de a participa, în calitate de observatori, la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764, fără drept de vot și pentru punctele care privesc Albania.

Respectivele comitete se întrunesc în momentul votării fără reprezentanții Albaniei. Albania va fi informată asupra rezultatelor votului. Participarea, în sensul prezentului alineat, are aceeași formă, inclusiv procedurile de primire a informațiilor și a documentelor, ca forma aplicabilă reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene.

(7) Drepturile de reprezentare și de participare ale Albaniei în cadrul Comitetului pentru Spațiul european de cercetare și al subgroupurilor acestuia sunt cele aplicabile țărilor asociate.

(8) Reprezentanții Albaniei trebuie să aibă dreptul de a participa în calitate de observatori la Consiliul de administrație al JRC, fără drept de vot. Sub rezerva acestei condiții, participarea este reglementată de aceleași norme și proceduri ca și cele aplicabile reprezentanților statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv dreptul de a lua cuvântul și procedurile de primire a informațiilor și a documentației referitoare la un punct care privește Albania.

(9) Albania poate participa la un consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului⁽⁸⁾, în versiunea sa cea mai actualizată, și cu actul juridic de înființare a ERIC.

(10) Cheltuielile de deplasare și de subzistență suportate de reprezentanții și experții Albaniei în scopul participării în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764 sau la alte reuniuni legate de punerea în aplicare a programului Orizont Europa se rambursează de către Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

(11) Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și rezidență a oamenilor de știință care participă la activitățile care intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC) (JO L 206, 8.8.2009, p. 1).

(12) Albania ia toate măsurile necesare, după caz, pentru a asigura faptul că bunurile și serviciile achiziționate în Albania sau importate în Albania, care sunt parțial sau integral finanțate în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxe vamale, de taxe la import și de alte impozite fiscale, inclusiv de TVA, care sunt aplicabile în Albania.

Articolul 3

Contribuția financiară

(1) Participarea Albaniei sau a entităților juridice albaneze la programul Orizont Europa se condiționează de contribuția financiară a Albaniei la program și de costurile de gestionare, execuție și funcționare aferente suportate din bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

(2) Contribuția financiară reprezintă suma dintre:

(a) o contribuție operațională; și

(b) o taxă de participare.

(3) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și este scadentă cel târziu în iunie și septembrie.

(4) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și este suplimentară, atât în raport cu creditele de angajament, cât și cu creditele de plată, față de sumele înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul Orizont Europa, incluzând orice eventuale credite corespunzătoare dezangajărilor puse din nou la dispoziție, astfel cum se menționează la articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, în versiunea sa cea mai actualizată (denumită în continuare „regulamentul financiar”), și majorată cu veniturile alocate extern care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa de la alți donatori ⁽¹⁰⁾.

În ceea ce privește veniturile alocate extern, alocate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a Instrumentului de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 ⁽¹¹⁾, această majorare corespunde creditelor anuale indicate în documentele care însoțesc proiectul de buget în ceea ce privește programul Orizont Europa.

(5) Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Albaniei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-ul la prețurile pieței care trebuie să fie aplicat se stabilește de către serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calculele bugetare din anul anterior anului în care este datorată plata anuală. Prin derogare, pentru 2021, contribuția operațională inițială se bazează pe PIB-ul anului 2019, la prețurile pieței. Ajustările acestei chei de contribuție sunt prevăzute în anexa I.

(6) Contribuția operațională inițială se calculează prin aplicarea cheii de contribuție, astfel cum a fost ajustată, la creditele de angajament inițiale înscrise în bugetul Uniunii Europene adoptat definitiv pentru anul aplicabil pentru finanțarea programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu alineatul (4) al prezentului articol.

(7) Taxa de participare este de 4 % din contribuția operațională inițială anuală calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6) din prezentul articol și se introduce treptat, astfel cum se prevede în anexa I. Taxele de participare nu fac obiectul unor ajustări sau corecții retroactive.

(8) Contribuția operațională inițială pentru un an N poate fi ajustată retroactiv în sens crescător sau descrescător în unul sau mai mulți ani consecutivi pe baza angajamentelor bugetare asumate cu privire la creditele de angajament din exercițiul N respectiv, majorate în conformitate cu alineatul (4) al prezentului articol, a punerii lor în aplicare prin angajamente juridice și a dezangajărilor lor. Dispozițiile detaliate pentru punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în anexa I.

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Ea include în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽¹¹⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(9) Uniunea Europeană furnizează Albaniei informații cu privire la participarea sa financiară, astfel cum sunt incluse în informațiile bugetare, contabile, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene cu privire la programul Orizont Europa. Informațiile respective se furnizează ținând seama în mod corespunzător de normele Uniunii Europene și ale Albaniei în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Albania are dreptul să le primească în temeiul anexei III.

(10) Toate contribuțiile Albaniei sau plățile efectuate de Uniunea Europeană și calcularea sumelor datorate sau care trebuie primite se efectuează în euro.

Articolul 4

Mecanismul de corecție automată

(1) Se aplică un mecanism de corecție automată a contribuției operaționale inițiale a Albaniei pentru anul N, astfel cum a fost ajustată în conformitate cu articolul 3 alineatul (8), care se calculează în anul N + 2. El se bazează pe rezultatele obținute de Albania și de entitățile juridice albaneze în cadrul componentelor programului Orizont Europa care sunt puse în aplicare prin granturi competitive finanțate din credite de angajament din anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

Valoarea corecției automate se calculează pe baza diferenței dintre:

- (a) cuantumul inițial ale angajamentelor juridice privind granturile competitive încheiate efectiv cu Albania sau cu entități juridice albaneze finanțate din creditele de angajament aferente exercițiului N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4); și
- (b) contribuția operațională corespunzătoare din anul N plătită de Albania, astfel cum a fost ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), excluzând costurile care nu sunt legate de intervenție finanțate din creditele de angajament din anul N, majorată în conformitate cu articolul 3 alineatul (4).

(2) În cazul în care suma menționată la alineatul (1), indiferent dacă este pozitivă sau negativă, depășește 8 % din contribuția operațională inițială corespunzătoare, astfel cum a fost ajustată în temeiul articolului 3 alineatul (8), contribuția operațională inițială a Albaniei pentru anul N se corectează. Suma datorată de Albania sau care urmează să fie primită de aceasta cu titlu de contribuție suplimentară sau de reducere a contribuției Albaniei în cadrul mecanismului de corecție automată este suma care depășește acest prag de 8 %. Suma sub acest prag de 8 % nu va fi luată în considerare la calcularea contribuției suplimentare datorate sau compensate.

(3) Normele detaliate privind mecanismul de corecție automată sunt prevăzute în anexa I.

Articolul 5

Reciprocitate

(1) Entitățile juridice stabilite în Uniunea Europeană pot participa la programe și proiecte ale Albaniei echivalente cu programul Orizont Europa, în conformitate cu legislația Albaniei

(2) Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Albaniei este prevăzută în anexa II.

(3) Finanțarea de către Albania a entităților juridice stabilite în Uniune se supune legislației albaneze care reglementează funcționarea programelor și/sau a proiectelor de cercetare și inovare. În cazul în care finanțarea nu este furnizată, entitățile juridice stabilite în Uniune pot participa prin mijloace proprii.

Articolul 6

Știința deschisă

Părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise în programele și proiectele lor, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legislația Albaniei.

Articolul 7

Monitorizarea, evaluarea și raportarea

(1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului Orizont Europa, participarea Albaniei la programul respectiv se monitorizează în permanență pe baza unui parteneriat care implică Comisia și Albania.

(2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă în legătură cu finanțarea din partea Uniunii Europene în temeiul prezentului acord sunt stabilite în anexa III.

Articolul 8

Comitetul de cercetare și inovare UE-Albania

(1) Se instituie Comitetul mixt UE-Albania pentru cercetare și inovare (denumit în continuare „Comitetul mixt UE-Albania”). Atribuțiile comitetului mixt UE-Albania includ:

(a) aprecierea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord, în particular:

(i) participarea și performanța entităților juridice din Albania în cadrul programului Orizont Europa;

(ii) nivelul de deschidere (reciprocă) față de entitățile juridice stabilite în fiecare parte pentru a participa la programele și proiectele celeilalte părți;

(iii) punerea în aplicare a mecanismului de contribuție financiară și a mecanismului de corecție automată în conformitate cu articolele 3 și 4;

(iv) schimbul de informații și examinarea oricăror eventuale întrebări privind exploatarea rezultatelor, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;

(b) discutarea, la cererea oricăreia dintre părți, a restricțiilor aplicate sau planificate de către părți cu privire la accesul la programele lor de cercetare și inovare, inclusiv, în special, pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea lor;

(c) examinarea modalităților de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;

(d) discutarea în comun a viitoarelor orientări și priorități ale politicilor legate de cercetare și inovare și de planificare a cercetării de interes comun; și

(e) schimbul de informații, printre altele, cu privire la noi acte legislative, decizii sau programe naționale de cercetare și inovare care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord.

(2) Comitetul mixt UE-Albania, care este compus din reprezentanți ai Uniunii Europene și ai Albaniei, își adoptă propriul regulament de procedură.

(3) Comitetul mixt UE-Albania poate decide să înființeze, *ad hoc*, orice grup de lucru/organism consultativ la nivel de experți care poate contribui la punerea în aplicare a prezentului acord.

(4) Comitetul mixt UE-Albania se reunește cel puțin o dată pe an și, ori de câte ori circumstanțe speciale o impun, la cererea oricăreia dintre părți. Reuniunile se organizează și se găzduiesc alternativ de Uniunea Europeană și de ministerul responsabil cu știința din Albania.

(5) Comitetul mixt UE-Albania lucrează în permanență printr-un schimb de informații relevante prin orice mijloace de comunicare, în special în ceea ce privește participarea/performanțele entităților juridice din Albania. Comitetul mixt UE-Albania își poate îndeplini sarcinile în scris ori de câte ori este necesar.

Articolul 9

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea propriilor proceduri necesare în acest scop.

(2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. El rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru toate proiectele, acțiunile, activitățile sau părțile acestora finanțate din programul Orizont Europa, pentru toate acțiunile necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și pentru îndeplinirea tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

(3) Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de către Uniunea Europeană în cazul neplății parțiale sau totale a contribuției financiare datorate de Albania în temeiul prezentului acord.

În cazul neplății care ar putea periclita în mod semnificativ punerea în aplicare și gestionarea programului Orizont Europa, Comisia trebuie să trimită o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care nu se efectuează nicio plată în termen de 20 zile lucrătoare de la scrisoarea oficială de atenționare, suspendarea aplicării prezentului acord se notifică Albaniei de către Comisie printr-o scrisoare oficială de notificare și intră în vigoare la 15 zile de la primirea acestei notificări de către Albania.

În cazul în care aplicarea prezentului acord se suspendă, entitățile juridice stabilite în Albania nu sunt eligibile pentru a participa la procedurile de atribuire care nu au fost încă finalizate în momentul în care suspendarea intră în vigoare. O procedură de atribuire se consideră încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu afectează angajamentele juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Albania înainte ca suspendarea să intre în vigoare. Prezentul acord continuă să se aplice acestor angajamente juridice.

Uniunea Europeană informează de îndată Albania cu privire la primirea de către Uniunea Europeană a întregii sume reprezentând contribuția financiară datorată. Suspendarea se revocă cu efect imediat după această notificare.

Începând cu data la care suspendarea este revocată, entitățile juridice din Albania sunt din nou eligibile în cadrul procedurilor de atribuire lansate după această dată și al procedurilor de atribuire lansate înainte de această dată, pentru care termenele de depunere a cererilor nu au expirat.

(4) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa de a denunța prezentul acord. Denunțarea produce efecte în termen de trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă este primită de către destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data încetării prezentului acord.

(5) În cazul în care prezentul acord este denunțat în conformitate cu alineatul (4), părțile convin că:

- (a) proiectele, acțiunile, activitățile sau părți ale acestora pentru care au fost asumate angajamente juridice după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor, în condițiile prevăzute în prezentul acord;
- (b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căreia se denunță prezentul acord se plătește integral în conformitate cu articolul 3. Contribuția operațională pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord. Taxa de participare plătită pentru anul N nu se ajustează și nu se corectează;
- (c) după anul în care prezentul acord încetează, contribuțiile operaționale inițiale plătite pentru anii în care se aplică prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) și se corectează automat în conformitate cu articolul 4 din prezentul acord.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării prezentului acord.

(6) Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

(7) Anexele la prezentul acord sunt o parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se redactează în dublu exemplar, în limbile engleză și albaneză, ambele texte fiind deopotrivă autentice. În cazul unor divergențe de interpretare prevalează textul în limba engleză.

Adoptat la Bruxelles, prima zi a lunii februarie a anului 2022, și la Tirana, la 9 februarie 2022.

Pentru Comisie,
în numele Uniunii Europene,

Mariya GABRIEL
Comisarul pentru inovare, cercetare,
cultură, educație și tineret

Pentru Consiliul de Miniștri al Albaniei,

Evis KUSHI
Ministrul Educației și Sportului

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Albaniei la programul Orizont Europa (2021-2027)**I. Calcularea contribuției financiare a Albaniei**

1. Contribuția financiară a Albaniei la programul Orizont Europa se stabilește anual, proporțional cu și în plus față de suma disponibilă în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare pentru gestionarea, executarea și funcționarea programului Orizont Europa, majorată în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord.

2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord se introduce progresiv, după cum urmează:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională inițială care urmează să fie plătită de Albania pentru participarea sa la programul Orizont Europa va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări a cheii de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție este:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus pentru ajustarea cheii de contribuție este de 0,1.

4. În conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord, prima ajustare referitoare la execuția bugetară a anului N se efectuează în anul N + 1 atunci când contribuția operațională inițială pentru anul N se ajustează în plus sau în minus cu diferența dintre:

(a) o contribuție ajustată calculată prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma dintre:

(i) cuantumul angajamentelor bugetare asumate cu privire la creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul votat al Uniunii Europene și la creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor puse din nou la dispoziție; și

(ii) orice credite de angajament bazate pe venituri alocate extern care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori și care erau disponibile la sfârșitul anului N ⁽¹⁾. Pentru veniturile alocate extern care sunt repartizate programului Orizont Europa în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 ⁽²⁾, sumele orientative anuale din programarea CFM se utilizează în scopul calculării contribuției ajustate.

⁽¹⁾ Sunt incluse în special resursele din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene instituit prin Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19 (JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23).

⁽²⁾ JO L 433 I, 22.12.2020, p. 23.

(b) și contribuția operațională inițială din anul N.

Începând cu anul N + 2 și în fiecare an ulterior, până în momentul în care toate angajamentele bugetare finanțate în cadrul creditelor de angajament provenite din exercițiul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, au fost plătite sau dezangajate, și cel târziu la 3 ani de la încheierea programului Orizont Europa, Uniunea calculează o ajustare a contribuției operaționale pentru anul N prin reducerea contribuției operaționale a Albaniei cu suma obținută prin aplicarea cheii de contribuție ajustate din anul N la dezangajările efectuate în fiecare an în ceea ce privește angajamentele din anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările efectuate care sunt din nou disponibile.

În cazul în care sumele provenite din veniturile alocate extern pentru anul N [care trebuie să includă creditele de angajament și, pentru sumele prevăzute în Regulamentul (UE) 2020/2094 al Consiliului, sumele indicative anuale din programarea CFM] care nu rezultă din contribuțiile financiare la programul Orizont Europa din partea altor donatori sunt anulate, contribuția operațională a Albaniei se reduce cu suma obținută prin aplicarea cheii de contribuție ajustate pentru anul N la suma anulată.

II. Corectarea automată a contribuției operaționale a Albaniei

1. Pentru calcularea corecției automate menționate la articolul 4 din prezentul acord, se aplică următoarele modalități:

- (a) „granturi competitive” înseamnă granturile acordate prin intermediul cererilor de propuneri în cadrul cărora beneficiarii finali pot fi identificați la momentul calculării corecției automate. Sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 204 din Regulamentul financiar, este exclus;
- (b) în cazul în care un angajament juridic este semnat cu un consorțiu, sumele utilizate pentru a stabili cuantumul inițiale ale angajamentului juridic sunt sumele cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități albaneze în conformitate cu defalcarea bugetară orientativă a acordului de grant;
- (c) toate sumele angajamentelor juridice corespunzătoare granturilor competitive se stabilesc cu ajutorul sistemului electronic e-Corda al Comisiei Europene și se extrag în a doua zi de miercuri a lunii februarie a anului N + 2;
- (d) „costuri de neintervenție” înseamnă costurile programului, altele decât granturile competitive, inclusiv cheltuielile de sprijin, de administrare specifică a programului, cu alte acțiuni ⁽³⁾;
- (e) cuantumul alocate organizațiilor internaționale ca entități juridice care sunt beneficiarul final ⁽⁴⁾ se consideră costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

- (a) Corecțiile automate pentru anul N în legătură cu execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord, se aplică pe baza datelor privind anul N și anul N + 1 din e-Corda menționate la punctul II subpunctul (1) litera (c) din prezenta anexă în anul N + 2 după ce au fost aplicate eventualele ajustări în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord contribuției Albaniei la programul Orizont Europa. Suma luată în considerare va fi valoarea granturilor competitive pentru care sunt disponibile date, la momentul calculării corecției.
- (b) Începând cu anul N + 2 și până în 2029, valoarea corecției automate se calculează pentru anul N prin luarea în considerare a diferenței dintre:
 - (i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Albaniei sau entităților juridice din Albania sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare pentru anul N; și

⁽³⁾ Alte acțiuni includ, în particular, achiziții publice, premii, instrumente financiare, acțiuni directe ale Centrului Comun de Cercetare, abonamente (OCDE, Eureka, IPEEC, AIE etc.), experți (evaluatori, monitorizarea proiectelor) etc.

⁽⁴⁾ Organizațiile internaționale ar urma să fie considerate costuri de neintervenție doar în cazul în care sunt beneficiarii finali. Aceasta considerare nu se aplică atunci când o organizație internațională este coordonatoare a unui proiect (distribuire de fonduri către alți coordonatori).

(ii) cuantumul contribuției operaționale ajustate a Albaniei pentru anul N înmulțită cu raportul dintre:

A. valoarea granturilor competitive acordate pentru creditele de angajament din anul N, majorată în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord; și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetare autorizate pentru anul N, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Albaniei, plata ajustărilor efectuate asupra contribuției operaționale a Albaniei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Albaniei

1. Comisia comunică Albaniei, cât mai curând posibil și cel târziu la emiterea primei cereri de fonduri din cursul exercițiului financiar, următoarele informații:

(a) sumele sub formă de credite de angajament din bugetul Uniunii adoptate definitiv pentru exercițiul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Albaniei la programul Orizont Europa, majorate, dacă este cazul, în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord;

(b) cuantumul taxei de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord;

(c) începând cu anul N + 1 de punere în aplicare a programului Orizont Europa, execuția creditelor de angajament corespunzătoare exercițiului bugetar N, majorată în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din prezentul acord și nivelul dezangajării;

(d) pentru partea din programul Orizont Europa în care astfel de informații sunt necesare pentru calcularea corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților juridice albaneze, defalcat în funcție de anul corespunzător de credite bugetare și de nivelul total al angajamentelor aferent.

Pe baza proiectului ei de buget, Comisia furnizează o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b) cât mai rapid posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar.

2. Cel mai târziu în lunile aprilie și, respectiv, iunie ale fiecărui exercițiu financiar, Comisia transmite Albaniei cereri de fonduri, corespunzătoare contribuției sale în conformitate cu prezentul acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede plata a șase doispzecimi din contribuția Albaniei în termen de cel mult 45 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

Pentru primul an de punere în aplicare a prezentului acord, Comisia emite o singură cerere de fonduri, în termen de 60 de zile de la data la care prezentul acord începe să producă efecte juridice.

3. În fiecare an, începând cu 2023, solicitările de fonduri trebuie să reflecte și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N - 2.

Cererea de fonduri emisă cel târziu în aprilie poate include, de asemenea, ajustări ale contribuției financiare plătite de Albania pentru punerea în aplicare, gestionarea și funcționarea programului-cadru (programelor-cadru) anterior (anterioare) pentru cercetare și inovare la care Albania a participat.

Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2028, 2029 și 2030, suma rezultată din corecția automată aplicată contribuțiilor operaționale plătite de Albania în 2026 și 2027 sau din ajustările efectuate în conformitate cu articolul 3 alineatul (8) din prezentul acord se datorează Albaniei sau de către aceasta.

4. Albania plătește contribuția sa financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul III din prezenta anexă. În cazul în care Albania nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere la plata contribuției financiare este de natură să conducă la plata de către Albania a unei dobânzi penalizatoare corespunzătoare sumei restante la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii datei scadenței, majorată cu un punct procentual și jumătate.

ANEXA II

Lista neexhaustivă a programelor și proiectelor echivalente ale Albaniei

Următoarea listă neexhaustivă se consideră ca fiind programe și proiecte albaneze echivalente cu programul Orizont Europa:

- Programul național de cercetare și dezvoltare.

ANEXA III

Buna gestiune financiară

Protejarea intereselor financiare și recuperarea

*Articolul 1***Revizuri și audituri**

- (1) Uniunea Europeană are dreptul de a efectua, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organe ale Uniunii și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante, revizuri și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la sediile oricărei persoane fizice care își are reședința în Albania sau ale oricărei entități juridice stabilite în Albania și care primesc finanțare din partea Uniunii Europene, precum și ale oricărei părți terțe implicate în executarea fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilită în Albania. Aceste revizuri și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii, în special de Comisia Europeană și de Curtea de Conturi Europeană, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană în conformitate cu dreptul Uniunii.
- (2) Agenții instituțiilor și organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane mandatate de Comisia Europeană, trebuie să aibă acces corespunzător în sedii, la lucrări și la documente (atât în format electronic, cât și pe suport de hârtie) și la toate informațiile necesare pentru efectuarea acestor audituri, inclusiv dreptul de a obține o copie fizică/electronică și extrase din orice document sau conținutul oricărui suport de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de partea terță auditată.
- (3) Albania nu împiedică și nu ridică niciun obstacol special în calea dreptului de intrare în Albania și a accesului în sedii a agenților și a altor persoane menționate la alineatul (2) din motive legate de exercitarea atribuțiilor lor menționate la prezentul articol.
- (4) Revizuirile și auditurile pot fi efectuate și, după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (3) sau după încetarea sa, în condițiile prevăzute în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante în legătură cu orice angajament juridic de punere în aplicare a bugetului Uniunii Europene asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 9 alineatul (3) din acesta sau încetarea prezentului acord produce efecte.

*Articolul 2***Combaterea neregulilor, a fraudei și a altor infracțiuni care afectează interesele financiare ale Uniunii**

- (1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pe teritoriul Albaniei. Aceste investigații se efectuează în conformitate cu termenii și condițiile stabilite de actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii.
- (2) Autoritățile competente din Albania informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință referitoare la o neregulă, fraudă sau altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii.
- (3) Controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate la sediile oricărei persoane fizice care are reședința în Albania sau ale oricărei entități juridice stabilite în Albania care primesc fonduri din partea Uniunii, precum și ale oricărei părți terțe implicate în executarea fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilită în Albania.
- (4) Controalele și inspecțiile la fața locului se pregătesc și se efectuează de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea albaneză competentă desemnată de Consiliul de Miniștri al Albaniei. Autoritatea desemnată trebuie să fie informată în avans, la un moment rezonabil, cu privire la obiectul, scopul și temeiul juridic al verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată furniza asistență. În acest scop, funcționarii autorităților albaneze competente pot participa la controalele și la inspecțiile la fața locului.
- (5) La cererea autorităților albaneze, controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate împreună cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentația, inclusiv datele informatice, cu privire la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru buna desfășurare a controalelor și inspecțiilor la fața locului. Ei pot, în special, să copieze documente relevante.

(7) În cazul în care persoana, entitatea sau o altă parte terță se opune unui control sau unei inspecții la fața locului, autoritățile albaneze, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia Europeană sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de a efectua un control sau o inspecție la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, în special pentru protejarea dovezilor.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile competente din Albania cu privire la rezultatul acestor verificări și inspecții. În particular, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorității competente din Albania orice faptă sau suspiciune de neregulă despre care aflat în cursul efectuării verificării sau inspecției la fața locului.

(9) Fără a aduce atingere aplicării legislației Albaniei, Comisia Europeană poate impune măsuri administrative și sancțiuni persoanelor fizice sau juridice din Albania care participă la executarea a unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(10) În scopul punerii în aplicare corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile albaneze competente fac schimb periodic de informații și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita cooperarea eficace și schimbul de informații cu OLAF, Albania desemnează un punct de contact.

(12) Schimbul de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente albaneze are loc cu respectarea cerințelor de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații se protejează în conformitate cu normele aplicabile.

(13) Autoritățile albaneze cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite să își îndeplinească datoria de a investiga, de a urmări penal și de a trimite în judecată autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene și complicității acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperare și executare

(1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană prin care se impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe care decurg din programul Orizont Europa sunt executorii în Albania. Ordinul de executare se anexează deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Consiliul de Miniștri al Albaniei. Consiliul de Miniștri al Albaniei face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea sa națională desemnată. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice care își au reședința și entităților juridice care își au sediul Albania. Executarea se realizează în conformitate cu dreptul albanez și cu normele de procedură albaneze.

(2) Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în aplicarea unei clauze compromisorii cuprinse într-un contract sau acord în legătură cu programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii sunt executorii în Albania în același mod ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea lor. Cu toate acestea, instanțele din Albania sunt competente să se pronunțe cu privire la plângerile potrivit cărora executarea este efectuată în mod neregular.

*Articolul 4***Comunicare și schimb de informații**

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în punerea în aplicare a programului Orizont Europa sau în controlul programului respectiv au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin intermediul sistemelor electronice de schimb de informații, cu orice persoană fizică rezidentă sau entitate juridică stabilită în Albania care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în implementarea fondurilor Uniunii care își au reședința sau sunt stabilite în Albania. Aceste persoane, entități și părți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului sau în temeiul contractelor ori a acordurilor încheiate în vederea executării programului.

ISSN 1977-0782 (ediție electronică)
ISSN 1830-3625 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO